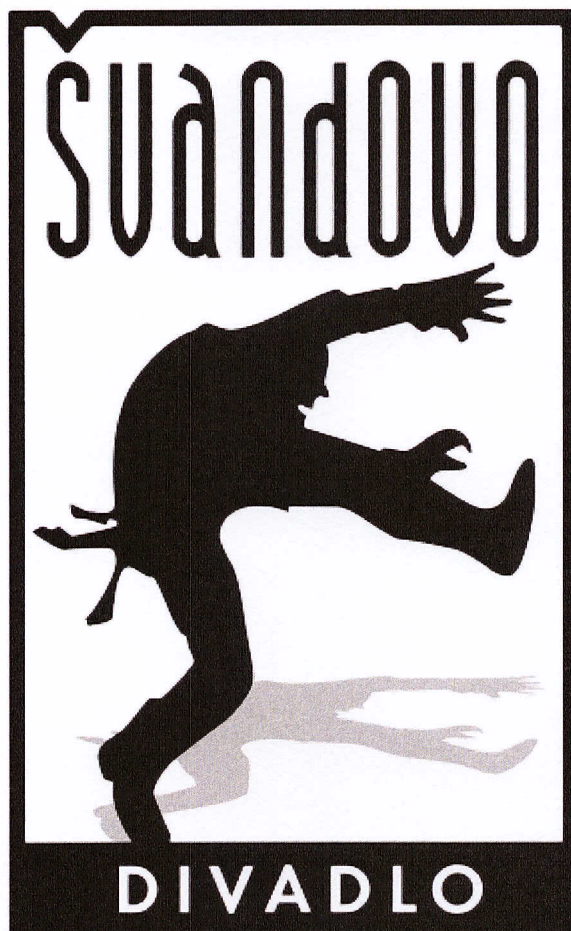

Koncepce rozvoje příspěvkové organizace Švandovo divadlo na Smíchově 2020–2025

Předkladatel a autor projektu:

Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.

Spoluautoři projektu:

Mgr. Martin Františák, BcA. David Košťák, MgA. Martina Kinská, Ing. Jaroslava Součková, Bc. Kateřina Vodáková, DiS., Bc. Martina Měšťanová, RNDr. Jan Veselý

Osnova koncepce

1. Švandovo divadlo – současný stav a model provozování
2. Proč se účastním konkurzu – motivace, kvalifikace, obecná vize, tým
3. Kontinuita, Kontext a Tvar – Martin Františák
4. Dramaturgické výhledy do roku 2025
5. Umělecký soubor na počátku sezóny 2019/2020
6. Mezinárodní spolupráce, repertoár a zahraniční aktivity divadla
7. Spolupráce s nezávislou sférou a Off program Švandova divadla
8. Workshopy - budování komunitního publika
9. Herecké studio Švandova divadla
10. Kreativní a výchovná práce se studenty a školami
11. Eventové akce a kavárna
12. Spolupráce s Městskou částí Praha 5
13. Základní úvaha o efektivním financování a struktuře rozpočtu
14. Obnova a údržba budovy a technologií, nové investiční záměry
15. Fundraising
16. Marketing

Příloha: Kreativní centrum, centrum OÁZA, Workshopy, Herecké studio

1. Kreativní centrum
2. Komunitní centrum Oáza
3. Tuzemští partneři a lektori

1. Švandovo divadlo – současný stav a model provozování

Poslání divadla vyplývá z jeho zřizovací listiny. Hlavním předmětem činnosti je zejména „*veřejné scénické předvádění dramatických či jiných děl výkonnými umělci a to formou pořádání či spolupořádání divadelních představení nebo jiných kulturních produkcí nebo pohostinskými představeními pro jiné pořadatele v tuzemsku či zahraničí*“. Dalším předmětem hlavní činnosti smíchovské scény je „*umělecká výchova vlastních a externích spolupracovníků a začínajících umělců ve spolupráci s uměleckými školami, pořádání výstav či vydávání a prodej periodických i neperiodických tiskovin týkajících se činnosti divadla*“.

Švandovo divadlo uskutečňuje v současné době výše uvedené beze zbytku a výrazem úspěšnosti smíchovské scény jsou vyprodaná představení téměř celého měsíčního repertoáru již po několik sezón.

Švandovo divadlo na Smíchově lze definovat jako veřejnou divadelní kulturní instituci, která se snaží být více než jen divadlem. Je dlouhodobě budováno jako multižánrové kulturní centrum živého scénického umění s širokým spektrem repertoáru s pevnými dramaturgickými cykly, které tvoří jednak kontinuální práce vlastního uměleckého souboru, ale také představení spolupořádaná či koprodukováná, hostující, a další aktivity, které pomáhají ideu smíchovské scény jako kulturního centra naplňovat. Takové zaměření má své logické opodstatnění v tradici místa, ve kterém se nachází; ale i například z hlediska dostupnosti veřejné kulturní služby v dané lokalitě - relativně velké spádové oblasti, v níž se nachází široké spektrum publika s různými preferencemi, prioritami a nároky na kulturní nabídku. Základní nabídka kulturních služeb Švandova divadla je obohacena o:

- tvorbu a programy pro děti
- koncerty nadžánrové hudby
- diskusní a literární pořady
- festivaly a inscenace hostujících souborů
- výtvarné projekty
- speciální akce (workshopy, prohlídky divadla, dny otevřených dveří, Noci divadel, setkávání Klubu Švandova divadla - Švandivák, odpolední představení pro seniory nebo neslyšící, veřejné generálky, otevřené zkoušky, jubilejní setkání, Herecké studio apod.)

2. Proč se účastním konkurzu – motivace, kvalifikace, obecná vize, tým

Podrobnou rekapitulaci a obrázek o stavu Švandova divadla si lze udělat na základě jeho současného praktického fungování, které se odráží v číslech a statistikách ve zveřejněných výročních zprávách. Ty jsou k dispozici na webových stránkách divadla (a jsou i detailním podkladem všem potenciálním účastníkům výběrového řízení na ředitele smíchovského divadla). Proto se zde, místo rekapitulace posledních let, která dokládá, že minule předloženou koncepci jsem spolu se svým týmem realizoval v mnoha ohledech s lepšími výsledky, než ve které jsem v době před sedmi lety doufal, chci věnovat důvodům, které mne vedou k potřebě ucházet se i v příštím období o možnost vést Švandovo divadlo na Smíchově jako jeho ředitel. Zdá se mi to možná důležitější, než znovu a jinými slovy prezentovat již popsané.

Rozhodnutí obhajovat po téměř sedmi letech od posledního výběrového řízení své vedení a vizi pokračování vývoje divadelního života na Smíchově je opřeno o dlouhodobou a upřímnou rozvahu, kam chci dále směřovat svůj profesionální i osobní život, kam chci napřít svou energii tak, abych měl pocit, že svou prací a tvůrčím vkladem přispívám něčemu, čemu věřím a považuji to za smysluplné. (V životě ředitele divadla dochází občas ke krizovým momentům a situacím, kdy se otázka „proč to vlastně celé dělám?“ vrací a odpověď na ni je dobré znát.) S takovou úvahou je spojena i rekapitulace úspěchů i neúspěchů a snaha o objektivní odpověď, zda se mé přesvědčení o tom, že je má služba Švandovu divadlu prospěšná, zakládá na faktech. Skutečnost, že se výběrového řízení účastním, říká, že si to myslím.

Mám pětadvacetiletou zkušenost s vedením profesionálního divadla. Vystudoval jsem herectví, které jsem praktikoval deset let na pražských i mimopražských scénách, sem režisér, mám osobní zkušenost s prací v mnoha umělecko-technických profesích nezbytných pro zajištění provozu divadla.

S vedením divadla jsem začal jako třidvacetiletý ještě během studií DAMU (Divadelní sdružení CD 94) a nyní, ve chvíli kdy mi bude čtyřicet osm let, mohu nabídnout Hlavnímu městu Praze vizi podepřenou výjimečnou dlouholetou zkušeností s úspěšným (troufám si říci) vedením pražské kulturní instituce i s vedením divadla v podmínkách nezávislého subjektu. Jednou z mých motivací je tedy potřeba maximálně využít svou dosavadní **profesionální zkušenost, detailní znalost prostředí a odbornou způsobilost.**

Pokud jde o další směřování instituce a jejího programu, mohu nabídnout kontinuitu, která se ale nevyhýbá výrazným změnám, a v neposlední řadě střednědobou vizi dalšího progresivního rozvoje smíchovské scény jako instituce veřejné kulturní služby, jejímž posláním není „pouze“ provozování divadelních představení. **Mou hlavní motivací pokračovat ve Švandově divadle jako ředitel, je nutková potřeba dokončit v následujících letech svou vizi Švandova divadla jako úspěšné scény, která má:**

- jedinečnou a pestrou dramaturgii a repertoár inscenací, které dokáží upoutat jak aktuálními tématy, tak svým moderním inscenačním zpracováním
- vysokou úroveň komunikace s veřejností
- pověst instituce, která intenzivně spolupracuje s nezávislou sférou a s jejíž pomocí vznikají kvalitní inscenační projekty, podporuje začínající divadelní soubory a individuality, nabízí rezidentury
- zájem o intenzivní rozvoj autorské tvorby a dlouhodobě spolupracuje s autory na vzniku nových dramatických textů psaných přímo pro Švandovo divadlo, přičemž tyto spolupráce směřují ke skutečným realizacím na obou scénách divadla a hry jsou tak ověřeny praxí
- zajištění spolupráci s předními českými a zahraničními režiséry a současně dává pravidelně prostor nejmladší generaci v tomto oboru
- kvalitní umělecký soubor složený z výjimečných individualit a osobností s vysokými nároky na techniku hereckého umění, osobnostní rozvoj, s potřebou osobní výpovědi a potřebou tyto schopnosti a nadání rozvíjet v ansámbly
- potřebu aktivně rozvíjet zájem veřejnosti o scénické umění a umění vůbec v rámci svých dalších možností a aktivit
- vědomí odpovědnosti za kultivaci veřejného prostoru projevující se aktivním postojem k současnému dění ve všech oblastech života a k základním tématům jako jsou úroveň a kvalita demokracie, životního prostředí a prostoru, svoboda projevu, dodržování lidských práv a další hodnoty, které definují vyspělou kulturní společnost

Tato koncepce se bude v následujících kapitolách konkrétně dotýkat jednotlivých bodů výše zveřejněných obecných cílů a bude se také snažit konkretizovat způsob, jakým je budu chtít spolu se svým týmem v následujících letech naplňovat.

Jedním z důvodů, proč jsem se rozhodl ucházet se znovu o místo ředitele, je také fakt, že své vedení mohu opřít o **kvalitní tým inspirujících spolupracovníků**. Jejich vlastní schopnosti, nadání a nároky jsou předpokladem úspěšné realizace skutečného rozvoje smíchovské instituce.

Základní tým /jména uvádím bez titulů/:

Daniel Hrbek, ředitel divadla

Jaroslava Součková, ekonom divadla

Martin Františák, umělecký šéf divadla, garant umělecké koncepce divadla

David Košťák, dramaturg, spoluautor umělecké koncepce divadla

Martina Kinská, dramaturg, spoluautor umělecké koncepce divadla

Kateřina Vodáková, vedoucí produkce a marketingu divadla

Magdalena Bičíková, PR

Vilma Bílová, vedoucí umělektotechnického provozu

Jan Veselý, vedoucí výroby, spoluautor a garant projektu Kreativního centra

Martina Měšťanová, produkce zahraničních zájezdů, zahraničních koprodukcí a zahraniční vztahy divadla, spoluautor a garant projektu Kreativního centra

Pro svou vizi Švandova divadla jsem získal ideálního partnera v osobě nového uměleckého šéfa, jehož účast v tomto projektu považuji za zásadní a inspirující a se kterým spojuji naplnění hned několika výše uvedených bodů. Uměleckým garantem této vize v letech 2020-2025 je režisér a dramatik **Martin Františák**, kterého jsem podle svého přesvědčení - a samozřejmě s vědomím zřizovatele - jmenoval již od sezóny 2019/2020 uměleckým šéfem. V lednu tohoto roku jsem tyto změny také zveřejnil v médiích, abych s nimi seznámil oficiálně odbornou i divadelní veřejnost. Tento krok byl všeobecně přijat. Františák naváže na osmileté umělecké vedení Doda Gombára, se kterým jsem se dohodl na uzavření etapy jeho uměleckého vedení před dvěma lety. Společně a v koordinaci jsme následně připravili Františákův nástup do funkce. S Martinem a jeho týmem jsme poté připravili nové dramaturgické směřování, výběr spolupracovníků a změny v souboru tak, aby se takto citlivá změna děla postupně, s vědomím souboru, celého divadla, zřizovatele a následně veřejnosti. V případě, že by má koncepce byla vybrána k realizaci, považuji tento náskok za nespornou výhodu, neboť Martin Františák je připraven a může svou představu začít realizovat již od sezóny 2019/2020. Pro další kontinuální vývoj Švandova divadla to jako jeho současný ředitel pochopitelně považuji za optimální.

Martin Františák, umělecký šéf Švandova divadla

Martin Františák je přední český režisér, dramatik a básník, od sezóny 2019/2020 umělecký šéf Švandova divadla na Smíchově. Narodil se 5. března 1974 ve Valašském Meziříčí.

Na Divadelní fakultě brněnské JAMU studoval dramatickou výchovu a následně činoherní režii. Jako dramatik debutoval hrou *Doma* napsanou pro Divadelní soubor Jana Honsy v Karlovině. Hru pak na Velké scéně uvedlo pražské Národní divadlo, tentýž osud čekal i jeho druhou hru *Karla*. Jeho hra *Nevěsta* se dočkala uvedení na Světovém festivalu ochotnického divadla v norském městě Tromsø. V soutěži o nejlepší českou hru pořádanou Českým rozhlasem k 80. výročí zahájení pravidelného vysílání zvítězil svou hrou *Průtrž*. Jeho poslední hra *Havel v zemi čeledínů*, kterou uvedlo Národní divadlo Brno, vyvolala v českém divadelním světě ostře rozporuplné reakce. Je rovněž zkušeným autorem mnoha dramatizací a divadelních adaptací; z těch posledních lze jmenovat adaptaci Mahenova *Jánošíka* a Homérovy *Odyssey* pro Národní divadlo Brno nebo Tolstého *Anny Kareniny* pro Klicperovo divadlo Hradec Králové.

V letech 2005-2007 byl uměleckým šéfem a šéfrežisérem divadla Polárka, které se za jeho působení stalo jedním z předních českých divadel (nejen) pro děti a mládež a vysloužilo si dokonce nominaci na titul „divadlo roku“. V letech 2007-2013 působil jako umělecký šéf ostravského Divadla Petra Bezruče, jehož dramaturgie v té době platila za jednu z nejprogresivnějších v Česku. Za velice úspěšné je považováno jeho umělecké šefování činohře Národního divadla Brno v letech 2013-2018, během nichž dovedl brněnskou činohru a

její soubor k řadě pozoruhodných uměleckých výkonů a následně divadelních ocenění (za režii, herecké výkony, scénickou hudbu, ...).

Jako režisér má dnes na svém kontě na šest desítek divadelních inscenací; kromě divadelních domů, jimž šéfoval, opakovaně spolupracoval s profesionálními divadly po celé České republice: s Divadlem na Vinohradech, Divadlem v Dlouhé, Klicperovým divadlem Hradec Králové, Jihočeským divadlem České Budějovice, Městským divadlem Zlín nebo Slováckým divadlem Uherské Hradiště. Za inscenaci *Brémská svoboda* v Městském divadle Kladno obdržel Cenu Josefa Balvína, několikrát byly jeho inscenace v Divadelních novinách vyhlášeny Sukcesem měsíce. Režiroval také známý televizní cyklus *Česko jedna báseň*.

Jeho angažmá ve Švandově divadle na Smíchově předcházely tři spolupráce se zdejším souborem: na Velkém sále inscenace *Frankenstein* (2012) a *Úklady a láska* (2018), ve Studiu pak *Možná že odcházíme* (2014).

Františák přivádí do Švandova divadla jako dramaturga **Davidu Košťáka**, absolventa oboru teorie a kritika na pražské DAMU. Ten vedle autorské tvorby překládá anglickojazyčné divadelní hry do češtiny. K vlastní dramatické tvorbě inklinoval již během studií, ale debutoval až v roce 2013, kdy Divadlo LETÍ uvedlo jeho krátkou hru *Fresh Love*. Už v té předeseílá téma, k němuž se ve své tvorbě vrací nejčastěji – zodpovědnost člověka v rovině mezilidských vztahů, ale i za podobu současného světa. Ve svých hrách pracuje s výraznou metaforou a prvky magického realismu, které často uvádějí do chodu veškeré dění. To lze především pozorovat na jeho vesmírné trilogii, do níž spadá *Taxistyx* (Divadlo LETÍ) o matce, která od zodpovědnosti za svou rodinu utíká v taxících, v nichž plyne čas pomaleji, *Nad rozlitou mléčnou dráhou* (Český rozhlas, Divadlo Karlovy Vary) a zpracování příběhu slavného psa Lajka (Malé divadlo České Budějovice, Východočeské divadlo Pardubice), jenž by měl nejmladšího diváka nenásilně vzdělávat o manipulaci totalitních režimů.

Jeho žánrové rozpětí je poměrně pestré. Mezi jeho hrami jsou k nalezení post-dramatické texty (*Taxistyx*, *Srdce patří za mříže*), komorní vztahové drama (*Nad rozlitou mléčnou dráhou*), hry pro mládež (*Lajka vzhůru letí* a rozhlasový western pro náctileté *Tahle země není pro mladý*, rodinný muzikál *Kronikáři – stručné dějiny světa v muzikálu*) až přes adaptace literární klasiky (*Dáma s Camelkami*, *Zmoudření Dona Quijota*, *Solaris*, *Kronika ohlášené smrti*). I přes různorodost jednotlivých her a zacílení na různé divácké skupiny, si David Košťák díky výrazné práci s jazykem zachovává svůj rozpoznatelný rukopis.

Pro Švandovo divadlo napsal již dříve text pro studiovou scénu *Srdce patří za mříže* (o transplantační turistice napojené na čínskou velmoc; premiéra 29. 4. 2017). *Hladová země*, novodobý mýtus o městě, jenž se ve snaze zbohatnout z místních dolů, začne propadat do země, je jeho první celosouborovou hrou. Pro Národní divadlo Brno napsal text *Ráj 2.0*, který se uvádí společně s dalšími autory v komponované inscenaci *Zemský ráj to nadohled?* V roce 2018 se dočkal dvou uvedení v zahraničí. *Ptačí žena* byla

uvedena v červenci Barceloně v divadle Sala Beckett a *Lajka* byla uvedena v Teatrul Ariel v rumunském městě Targu Mures. V květnu 2019 měla v italském Milánu premiéru hra *Nad rozlitou mléčnou dráhou*. David Košťák je také jedním z autorů písíčních scénář k imerzivnímu projektu *CampQ* pro Pražské Quadriennale 2019.

Dramaturgický tým bude tvořit David Košťák s **Martinou Kinskou**, která dlouhodobě smíchovskou scénu formovala společně s Dodem Gombárem. Kinská vystudovala na DAMU magisterské obory dramaturgie činoherního divadla a teorie a kritika činoherního divadla. Od druhé poloviny roku 2005 až doposud pracuje jako dramaturg Švandova divadla na Smíchově, kde se podílela na inscenacích též jako autor či spoluautor adaptací (*Kdo je tady ředitel?*, *Kurz negativního myšlení*, *Krakatit*, *Idioti*, *Krysař*) a jako autorka a režisérka inscenací *Pankrác '45* a *Obraz Doriany Graye*. Vedle divadelních adaptací filmů či výrazných inscenačních úprav je také autorkou jednoaktového operního libreta *Slavík a růže*. V roce 2016 byla její hra *Pankrác '45* nominována na Cenu divadelní kritiky za nejlepší poprvé uvedenou českou hru (konečné umístění 2. – 3. místo).

Ostatní členové základního managementu divadla budou spolu se svými pracovními týmy zajišťovat podporu Františákovu projektu. S jeho nástupem souvisí také změna podoby tiskovin, celkového vizuálu divadla a především další změny, které budou mít zásadní vliv na umělecké směřování divadla a budování souboru. Františák přináší týmu nové impulsy i v oblasti koprodukcí a tuzemské i zahraniční spolupráce, oslovuje nové spolupracovníky, rozšiřuje dramaturgický záběr divadla, klade nové úkoly a nároky. To se bude muset projevit i ve strategii nasazování, podpory prodeje, rozvoje cílových skupin publika. Úspěch všech těchto změn vyžaduje aktivní spolupráci celého týmu, na jehož koordinaci se těším. Františákův nástup zasahuje všechny oblasti a složky divadla. To vytváří předpoklad zformování živého pracovního organismu, který je ochoten reagovat na změnu a podávat maximální výkon, protože nabídnuté vizi důvěřuje. Tým, který zde představuji, je složený výhradně z divadelních profesionálů s víceletými zkušenostmi v různých divadlech a provozech, mnozí z nich mají zkušenost i jako pedagogové přednášející o svých oborech na vysokých školách.

Vize dalšího rozvoje smíchovské scény je také spojena s progresivním rozvinutím služeb veřejnosti. Domnívám se, že ty jsou již v současné době na vysoké úrovni, přesto zde vidím velký prostor k vývoji. Ten souvisí s myšlenkou vybudování Kreativního centra Švandova divadla a komunitního centra OÁZA. V této oblasti je nutná maximální komunikace a spolupráce divadla, zřizovatele a Městské části Praha 5, neboť je spojena s aktivitou a nutnými investicemi všech jmenovaných stran. Kreativní centrum by mělo sídlit v Preslově ulici, v objektu, který Švandovo divadlo dlouhodobě spravuje, a OÁZA pak v Holečkově ulici, v domě č. 7, jehož vlastníkem je MČ Praha 5. V současné době probíhají jednání o možnosti využití části tohoto objektu za účelem provozování centra OÁZA. Realizaci obou center vnímám jako dobrý a užitečný projekt, který je možné (a vhodné) realizovat ve střednědobém horizontu. Okamžitá realizace, jak ji naznačuje modelový harmonogram (viz příloha), však není podmínkou a ani zásadní překážkou realizace hlavního

tématu této vize, kterým je další umělecké směřování divadla. Proto předkládám představu obou center jako přílohu této koncepce.

3. Kontinuita, Kontext a Tvar

Martin Františák

Švandovo divadlo vstupuje do nové éry. Nevstupuje do budoucího období z potřeby nutnosti nového za každou cenu, ale s jasným vědomím potřeby kontinuity, uměleckého i společenského kontextu a umělecké tváře.

Fenomén Švandova divadla spatřuji ve spojení moderního s tradičním, osobnostního s komunitním, kánonického s autorským. Divadlo má ve svém erbu (svého dávného času 1887) první uvedení Ibsenových dramát, stejně jako období „realistické“, tak i přítomné - výrazně autorské.

Pro budoucí směřování považuji za nutné nejprve popsat cíle v konkrétních liniích - uměleckých a hodnotových. Takové směřování ponese rysy **Kontinuity**, bude se konat a komunikovat v daném kontextu a nutně musí divadlu přinášet jeho podobu, **Tvar**, a tím i jeho jedinečnou a suverénní **Tvář**.

Kontinuita

Divadlo bude navazovat na odkaz Ibsenův. Tím je myšleno, že bude uvádět moderní dramata s oporou v Aristotelovském vyprávění příběhu. Divadlo bude i nadále iniciovat vznik původních textů pro studiovou scénu i pro Velký sál.

Do popředí se budou stavět dramatické postavy a příběh vedoucí ke katarzi. Progresivní dramaturgie, která vznik takových textů již nyní podporuje, bude takto vytvářet výrazné úkoly pro členy hereckého souboru. Neznamená to ale absenci postdramatických textů a úkolů. Důraz na „hledání“, důraz na onen „puls mládí a nespokojené drzosti“, bude realizován ve studiové scéně divadla. Nejde rozhodně o myšlenkové schizma, ale o vzájemnost a propojení obou prostor divadla. Na velkém jevišti divák může sledovat divadlo dramatu, pestrost žánrů, odvahu nových her a čerstvost i bohatství postav. Ve studiové scéně intimní otázky, intimní odpovědi, pokusy, formy a obsahy, jež mnohdy jsou společensky výbušné či veřejně zamítané, tabuizované. Shrnuto – vedle prostoru v němž se pravda hledá na půdorysu příběhu (Velký sál), je zde prostor pro hledání jevištní pravdy na dalších možných platformách divadla (Studio).

Konkrétními kroky budiž nyní již připravovaná spolupráce s Marinou Carr na nové hře napsané touto světovou dramatickou přímo pro Švandovo divadlo nebo spolupráce s Petrem Boháčem a Miřenkou Čechovou na připravované inscenaci dotýkající se otázek muže a ženy ve feminizované společnosti nazvané *Otto W*. Názorným příkladem kontinuity je také spolupráce s Kateřinou Tučkovou na hře o siru Nicholasi Wintonovi. Jde zde o zřetelný společenský i politický kontext a dráždivé paralely situace okolo uprchlické krize. Divadlo nehistorizuje, ale podobně jako režisér Luboš

Pistorius v jiné době a za jiných okolností (*Hodina mezi psem a vlkem* – Daniela Fišerová) – se pokouší vyslat do společnosti „dramatický“ signál.

Drama tak slouží gestu. Je společensky vnímavé a společensky angažované. Dramaturgie, autoři, týmy a soubor mohou jedině takovouto pozorností dosáhnout čerstvosti, atraktivity a tím i skutečného zájmu publika.

Švandovo divadlo čeká výrazná proměna souboru. Ta už v současné době probíhá. Dochází nejen k personální výměně, ale také k proměně celé struktury souboru. Těžištěm se stává budování sehraného týmu hereček a herců ve středním věku. Zvyšují se nároky na elementární hereckou a technickou vybavenost, vedle herectví osobnostního jde o posílení souboru umělecky výraznými individualitami. Totéž, co bylo řečeno k oběma sálům divadla, lze dopovědět i k potřebám souboru. Umělci budou vedeni k dovednostem psychologického, charakterního i typového herectví.

Jevištní gesto bude směřovat k organickému propojení slova a těla. Tím se Švandovo divadlo bude formovat jako náročná laboratoř herectví. Cílem vedení souboru je uspět jak ve ztvárnění antické tragédie, tak v i autorském kabaretu. A právě proto bude těžiště souboru ve společensky nejaktivnější generaci. Mladší a starší kolegové zde ovšem nestojí jako pozorovatelé stranou. Naopak. Nejmladší generace je vedena tou starší a nejstarší vede tu mladší. Již nyní divadlo přijalo nové stálé spolupracovníky. Důvodem je otevřenost k dialogu. Jedná se o respektované umělce, jejichž přítomnost ovšem není motivována populismem, nýbrž předpoklady posouvat kolegy umělecky, pracovní a především také eticky (Miroslav Hanuš – připravovaná inscenace – *Hadry, kosti, kůže* – o básníku V. Holanovi a klaunu J. Werichovi. Zuzana Kronerová – na *Větrné hůrce*).

Švandovo divadlo bude v nastávajícím období umělecky spolupracovat s těmito uměleckými osobnostmi:

režiséři: Jan Antonín Pitínský, Jiří Pokorný, Jan Frič, David Jařab, Jan Holec, Adam Svozil, Anna Klimešová, Dodo Gombár, Thomas Zielinski, Anna Davidová (roz. Petrželková), Janusz Klimsza

autoři: Marina Carr – dramatička, Ethan Coen – režisér; filmový scénárista a dramatik; Bård Breien – režisér a filmový scénárista; Pavel Jurda – filmový režisér, scénárista, dramatik; Petr Hruška – básník; Petr Borkovec – básník a překladatel; Natalie Kocábová – scénáristka a dramatička; Martin Františák – dramatik; David Košťák – dramatik; Martina Kinská – dramatička a scénáristka

Kontext

Jaké je a jaké bylo Švandovo divadlo v kontextu Prahy? Nebudeme-li používat stereotypů a přídavných jmen, pak je nutno odpovědět, že Švandovo divadlo bylo a je přední scénou pražské divadelní obce. Bylo, je a bude takto vnímáno - pro svou dramaturgii, osobnosti utvářející divadlo a kontakt s děním v hlavním městě. To, jakým způsobem na sebe bude v budoucnu

divadlo upozorňovat, nejlépe napoví návrhy dramaturgických plánů v následujících sezónách.

Švandovo divadlo bude jistě významným a výrazným partnerem jak pro diváky, tak pro divadelní obec jako takovou. Jaké budou další kontexty spojené se Švandovým divadlem? Jistě i ty mimopražské. Spolupráce s regionálními divadly, nejen na úrovni reciproce. Také i v rovině tvůrců – tím mám na mysli spolupráci s Činoherním studiem v Ústí nad Labem (David Šiktanc - režisér), Slováckým divadlem v Uherském Hradišti (Eva Jiříková, výtvarnice, Tomáš Šulaj, herec) či Divadlem Petra Bezruče v Ostravě (Jan Holec, režisér).

Dalšími kontexty, o něž divadlo usiluje, jsou ty evropské - zmíněná spolupráce s Marinou Carr, rozjednaná je spolupráce s lipským Schauspiel Leipzig, či s varšavským Teatrem Dramatycznym.

Švandovo divadlo se do daného kontextu dostává, jako pražská scéna s výrazným potenciálem autorským. Mělo by tak fungovat nejen dostředivě (evropští autoři píší pro ŠD), ale také odstředivě (to divadlo, v němž naleznete nové a živé autory).

Nutným a důležitým kontextem je kontext společenský. Od roku 2020 divadlo začne realizovat sérii nízkorozpočtových a nepravidelných kabaretů v prostoru malé scény. Soubor se tak bude společně s autory libret vyjadřovat k aktuálním společenským událostem.

Připravovaná realizace hry Kateřiny Tučkové o siru Nicholasi Wintonovi je jasným příkladem toho, jak se české divadlo může pokusit o přesah směřující k události světové.

Kontextů bychom jistě našli mnohem více. Zřetelnou cestou naplňování koncepce postavené na kontinuitě, emancipaci souboru uvedeného do reálného kontextu, je dramaturgický plán. Švandovo divadlo jej bude naplňovat na obou scénách v následujících liniích:

1. Pevné dramatické texty.
2. Kánonické texty.
3. Nová hra, drama. Světové novinky. Překlady.
4. Adaptace literární či jiné předlohy
5. Postdramatická předloha

Tvar

Vše uvedené ukazuje na cíle, které bude Švandovo divadlo v budoucích sezónách naplňovat. Tato stať začíná slovem kontinuita. Proč bořit co je pevné a proč se nepoučít z toho, co je nepevné. Naznačuje také jakými kroky se k jednotlivým cílům smysluplně a kreativně dopracovat. Jak jednotlivé cíle uvádět do živých kontextů a jak tyto kontexty hledat. Divadelní těleso je útvar řádný, ale nesmírně živý, a jako takové absorbuje koncepty organicky a postupně. Jsou koncepty, které mohou divadlo rychle oživit, ale stejně tak i

koncepty, které divadlo dokáže zahubit. Divadlo může být konceptem bezvadně fungujícím, ale bez identity a suverenity je organismem bez života.

Jaký dát divadlu tvar, aby bylo živé? Možná lépe **Tvář**. Tvář připravenou k dialogu. K dialogu uvnitř divadla a jeho kompletnímu provozu, tak i tvář divadla vystupující "za". Za hranici povinnosti a tržního úspěchu. Být divadlem, které táhne diváky, protože vede dialog. Dialog se sebou, diváky a s dobou. Divadlem s jasnou a pravdivou tváří.

4. Dramaturgické výhledy do roku 2025

Od sezóny 2021/2022 se jedná zčásti o modelový dramaturgický plán; záleží na stavu projektů „ve vývoji“ a také budeme vycházet z reflexe výsledků předchozích sezón.

- **Sezóna 2020/2021**

Velký sál

Kateřina Tučková WINTONOVY DĚTI

(režie: Martin Františák; premiéra konec října 2020)

Nic není neuskutečnitelné, pokud to neodporuje zdravému rozumu...

Příběh důležitého hrdiny evropských dějin, který pomohl zachránit 669 lidských životů, a přesto se tím nikdy nepyšnil. Sir Nicholas Winton se zasadil o převoz stovek převážně židovských dětí z okupovaného území Československa před transportem do koncentračních táborů tím, že jim zajistil odjezd vlakem do Spojeného království a celému světu ukázal rozdíl mezi pasivním a aktivním dobrem. Dle něj aktivní dobro „*vyžaduje to, aby člověk šel, vyhledal ty, jenž trpí a jsou v ohrožení; nikoliv pouze žít vzorně pasivním způsobem a nekonat zlo.*“

Hru na motivy života a odkazu činů Sir Nicholase Wintona pro Švandovo divadlo píše Kateřina Tučková, dvojnásobná držitelka ceny Magnesia Litera za knihy *Vyhnání Gerty Schnirch* a *Žitkovské bohyně*, s níž divadlo spolupracovalo již na dramatisaci knihy *Bratr spánku*. Její prokazatelný talent vyprávět velké příběhy dopomůže ke vzniku hry, která se zaměřuje nejen na historické události, ale zároveň v nich nalézá paralely ke stavu současné Evropy.

William Shakespeare OTHELLO

(režie: Jan Holec)

Návrat kánonického dramatu v moderní interpretaci jednoho z nejvýraznějších režisérů nejmladší divadelní generace, Jana Holce.

Klasická Shakespearova tragédie nabízí ojedinělé herecké příležitosti a zároveň otevírá výmluvný pohled na svět, v němž je pravda natolik relativní, že lze ve svém štítu mít i lež. Hra o společnosti, která je postižená neshášenlivostí, manipulací a obdařená až příliš impulsivní vášní.

Jack Thorne

AŤ VEJDE TEN PRAVÝ

(režie: Dodo Gombár)

Oskar je osamělý chlapec, kterého ve škole šikanují. Žije s matkou v paneláku na kraji města. Eli je mladá dívenka, která se přistěhovala naproti. Nechodí do školy a přes den nikdy neopouští byt. Jejich vyděděnost je k sobě přitahuje a jejich přátelství se stává den ode dne bližším, zatímco sousedstvím otřásá série brutálních vražd...

Dramatizace švédského romantického hororu proslaveného úspěšným filmem mísí brutální hororové scény s nadčasovou love story. Příběh inspirovaný upířským mythem děsí nejen násilnými výjevy, ale především hroznou mocí mezilidské manipulace.

Studio

Otto Weininger, Petr Boháč, Miřenka Čechová, Martina Kinská

OTTO W.

(režie: Petr Boháč; premiéra listopad 2020)

Muž vlastní penis, ale vagina vlastní ženu.

Otto Weininger je dnes pro laickou veřejnost pozapomenutou osobou. Na přelomu 19. a 20. století však tento rakouský filosof, který spáchal v třidvaceti letech sebevraždu, ve svém díle vstřebal většinu podstatných názorů a nálad své epochy. August Strindberg či Ludvík Wittgenstein jej považovali za génia; jiní za šílence a zavrženíhodnou osobu. Dnes se většina jeho misogynických aj. myšlenek jeví pro západní společnost naprosto nepřijatelnými. Ale co když na nich něco je?

Petr Boháč a Miřenka Čechová jsou vůdčími osobnostmi umělecké skupiny Spitfire Company, která patří ke špičce českého fyzického, experimentálního a tanečního divadla. Jejich inscenace nabízejí velmi originální pohled na zvolené téma a zhusta také nabourání myšlenkových stereotypů a mainstreamové splavnosti skrze nápaditou provokativnost. Nejinak tomu bude i ve společném projektu se Švandovým divadlem; zvláště když se neustále zdvihají nové a nové vlny „MeeToo“.

Anna Klimešová, Petr Erbes

GAVRILO PRINCIP

(režie: Anna Klimešová)

Anarchie, mládí a gesta, která mění svět.

Gavrilo Princip byl bosensko-srbský dvacetiletý politický aktivista, který 28. června 1914 v Sarajevu spáchal atentát na následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho ženu. Tato událost podnítila Rakousko-Uhersko k akci vůči Srbsku a zahájila první světovou válku. Inscenace Anny Klimešové dokumentární formou přiblíží osud mladého politicky aktivního člověka, za nějž místo slov jednou provždy promluvilo gesto, a nabídne průsečíky s dnešní generací bojující na sociálních sítích.

Christian Lollike
VESMÍRNÝ STRACH ANEB DEN, KDY BRADA PITTA PŘEPADLA PARANOIA
(režie: Martin Františák)

„My tady v Hollywoodu máme schopnost zasáhnout lidská srdce úplně jiným a mnohem citlivějším způsobem – a měli bychom toho využít.“

Na jednom z mnoha zahradních čajových dýchánek u Angeliny Jolie se Brad Pitt rozhodne využít své mediální protřelosti, aby zachránil západní svět před blížící se ekologickou katastrofou. Současná hra kontroverzního dánského autora o moci jednotlivce, která roste s jeho popularitou, pojednává o reálných hrozivých dopadech ekologické krize, ale zároveň ironicky pojmenovává tendenci společnosti vyhledávat elity veřejného mínění.

- **Sezóna 2021/2022**

Velký sál

Tennessee Williams, David Košťák
MOTOREST WILLIAMS

A v hluku těch, co opouštějí město, tají se náš dech.

Návštěva do zamčených pokojíčků, v nichž stále doznívá smích a pláč dávných nájemníků. Touha jako skrývaná slabost, jako čepel, jenž časem neotupí. Adaptace povídek Tennesseeho Williamse, které nahlíží pod povrch velkých romantických gest.

Jaroslav Papoušek
ECCE HOMO HOMOLKA

Adaptace kultovní trpké komedie se silným satirickým podtextem. Pražská rodina v neděli společně vyrazí na výlet do přírody, aby si všichni její členové užili zdravého vzduchu. Idea panenské přírody a harmonicky stráveného odpoledne však tvrdě naráží na realitu každého dne. Stále aktuální komedie zobrazuje současné podoby maloměšťáctví a bez zjemňování zachycuje českou mentalitou a povahu.

Thomas Vinterberg
KOMUNA
(režie: Thomas Zielinski)

Kodaň, rok 1975. V komuně musí lidé používat jednu koupelnu a jíst pospolu, všichni členové komuny jsou přesvědčeni, že v jejich domě panuje ta správná realita, že jejich společenské a politické přesvědčení žít pospolu v jedné velké rodině je správné. Avšak někdy vítězí biologie nad filozofií. Původní hra Thomase Vinterberga, která ač zasazená do nedávné minulosti pojednává o stále aktuální bytové krizi a ztrátě intimity.

Studio

Jan Procházka
KOČÁR DO VÍDNĚ

Silný psychologický příběh se odehrává na konci druhé světové války. Selce Kristě zabili němečtí vojáci manžela. Když po ní dva jiní vojáci žádají, aby pro ně zapřáhla vůz, vnímá to jako pokyn osudu. Cestou hodlá vojáky zabít, a naplnit tak spravedlnost. A tak se vydávají na cestu, kde jediný špatný krok může znamenat okamžitou smrt. Zvuky fronty zdaleka nejsou tak hrozivé jako ticho; to násobí úzkost obou hlavních postav – Kristy i mladého vojáka. Nerozumí si, a přece si jsou ve strachu, i v tom, jak si s nimi osud pohrál, tak blízko.

Novela Jana Procházky posloužila v polovině 60. let jako předloha ke stejnojmennému filmu Karla Kachyni. Divadelní adaptace nemůže kalkulovat s realistickým zobrazením a pracovat s dokonalou iluzí; má však tu výhodu, že si může dovolit až schimmelpfennigovský přístup a nahlédnout psychologické drama pro tento žánr nezvyklou formou.

Oscar Wilde
SALOME

Komorní adaptace mrazivého příběhu o generaci, pro kterou „ne“ není odpověď. Komorní prostor studia pozve diváky na hostinu, při níž každému dojde chuť k jídlu. Hranice morálky se hrouť a spolu s nimi i představa o mladé generaci, jež má s respektem pohlížet na tu starší.

Zatím neznámý titul

Inscenace současného postmoderního textu v reakci na společensky aktuální téma.

- **Sezóna 2022/2023**

Velký sál

Marina Carr

HRA PSANÁ PRO ŠVANDOVO DIVADLO

zatím neznámý titul - rozjednáno
(režie Martin Františák)

Původní hra irské dramatičky bude inspirována legendami rudolfínské magické Prahy a zkombinuje autorky unikátní cit pro osudovou tragédii s lokálním mysticismem.

Thomas Mann

MEFISTO

Adaptace slavného románu.

Anders Thomas Jensen

ŘEZNÍCI

Když je poptávka, musí být nabídka. Další z černých severských komedií.

Studio

PENELOPA/ODYSSEUS

Mužský a ženský princip. Putování a dlouholeté čekání. Výrazně autorská adaptace antického mythu.

TÉMA: JAROSLAV HAVLÍČEK

Komorní příběh s využitím některého ze silných psychologicko- magických děl jednoho z nejpozoruhodnějších českých prozaiků.

/MLADÍ/

Autorská inscenace od nastupující divadelní generace na zvolené téma.

- **Sezóna 2023/2024**

Velký sál

Daniel Hrbek

LEDVINA

Původní černá komedie od autora *Smrt mu sluší* naváže na linii původní české žánrové hry.

Tony Kushner

DYBBUK

Mysteriózní adaptace duchařské židovské legendy se ujal autor oceňovaných *Andělů v Americe*.

Eugene O'Neil
CESTA DLOUHÝM DNEM DO NOCI

Psychologické drama o zániku jedné rodiny bude pokračovat v linii inscenací zaměřených primárně na herecké prostředky.

Studio

Studio bude i nadále sloužit jako prostor, který divákovi předkládá aktuální společenská témata v režijním uchopení progresivních tvůrců, či výpovědi nejmladší divadelní generace, které sklepní prostor Švandova divadla již dlouhou dobu slouží jako odrazový můstek v rámci profesionální kariéry.

Nikolaj Vasiljevič Gogol and Comp.
VARIACE NA GOGOLA

Nesmlouvavě groteskní pohled na velikosti i malichernosti našeho bytí.

Ovidius
PROMĚNY

Jedno ze základních děl antiky a světové literatury vůbec. Diskurz o světě a se světem.

Generační výpověď'

Autorská inscenace s důrazem na generační výpověď'.

- **Sezóna 2024 / 2025**

Velký sál

Rainer Werner Fassbinder
HOŘKÉ SLZY PETRY VON KANT

Až anatomická studie lidské psyché se opět zaměří na primárně herecké prostředky.

Truman Capote
CHLADNOKREVNĚ

Adaptace kontroverzního amerického románu.

Alexandr Nikolajevič Ostrovskij
BOUŘE

Klasické drama o střetu až sebedestruktivní vášně a společensky přijatelné existence.

Studio

Tim Burton
MRTVÁ NEVĚSTA

Groteskní danse macabre inspirovaný kultovním filmem.

Tomáš Garrigue Masaryk a Karel Čapek HOVORY S TGM

Dialog, v němž i společné mlčení má svoji roli.

EKO

Autorské generační drama na téma ekologie.

V následujících letech poté pokračovat (či mít v záloze jako alternativu k titulům již uvedeným) v **dramaturgických liniích**:

- **Severská stopa** / černá komedie: severské drama, severská komedie
- **Klasika a adaptace klasiky**: *Antigona*, Gogol (*Mrtvé duše*), *Smrt v Benátkách*, *Dvorní šašci*, *Lolita*, *1984*, *Caligula*
- **Koprodukce**: uvažovaná spolupráce se zahraničními tvůrci a soubory: s **Alizee Zandwijk** (režisérka), s **Ethanem Coenem** (autor hry); s divadly v Drážďanech, Lublani, Brémách či Lipsku
- **Původní česká hra / autorské projekty**: Natálie Kocábová, Daniel Hrbek, René Levínský
- „off-program“ – „**Studio Hluboké hrdlo**“ (inscenace vzniklé v kratším zkoušecím čase reagující bezprostředně na aktuální dění, nenárokující si delší existenci na repertoáru - návaznost na HydePark)

5. Umělecký soubor na počátku sezóny 2019/2020

Umělecký soubor na počátku sezóny 2019/2020 tvoří Denisa Barešová, Andrea Buršová, Marta Dancingerová, Bohdana Pavlíková, Natálie Řehořová, **Anna Stropnická**, Marie Štípková, **Matěj Anděl**, Petr Buchta, Tomáš Červínek, Jacob Erfteimeijer, **Jan Grundman**, Miroslav Hruška, Robert Jašków, Tomáš Petřík, David Punčochář a Luboš Veselý.

6. Mezinárodní spolupráce, repertoár a zahraniční aktivity divadla

Švandovo divadlo se od roku 2013 kontinuálně zaměřuje na oblast USA a v posledních pěti letech zde odehrálo více než 80 repríz pěti svých inscenací pro běžné americké publikum a obstálo ve velmi těžké konkurenci off-broadwayských scén v rámci osmítýdenního hostování v Daryl Roth Theatre na Union Square v New Yorku. Na tento úspěch navazuje Švandovo divadlo dodnes a postupně buduje síť kontaktů a příležitostí, které již téměř každoročně znamenají tvůrčí spolupráci ve formě hostování, workshopů, koprodukcí, vysílání autorů na sympozia atd. Nejčerstvějším úspěchem v této oblasti je pokročilé jednání s oscarovým filmovým scénáristou, režisérem a dramatikem Ethanem Coenem o autorské spolupráci. Vážný zájem potvrzuje jeho celodenní pracovní návštěva Švandova divadla v květnu tohoto roku.

Martin Františák přináší do Švandova divadla své vlastní profesionální kontakty a jeho šéfovské období bude znamenat i počátek nových zahraničních spoluprací v rámci Evropy. Půjde jednak o hostování zahraničních inscenačních týmů a herců ve Švandově divadle, o spolupráci se zahraničními prestižními autory a dramatiky. Samozřejmě metou je s novým uměleckým vedením a inscenacemi proniknout více na evropský trh do festivalové sítě.

V současné době těží divadlo z postupného naplňování dlouhodobého záměru vybudovat část svého repertoáru v angličtině. Tematické zaměření této linie repertoáru akcentuje českou historii a vývoj české společnosti ve 20. století (*The Good and the True, Pankrác '45, Protest / Debt*). V budoucích letech přibude do tohoto repertoáru každé dva roky jedna inscenace, která bude mít kromě své české i anglickou verzi. Pražské publikum, stálí zahraniční rezidenti či jednorázoví návštěvníci Prahy budou mít možnost vidět tyto verze nepravidelně na repertoáru a také na závěr každé sezóny, v rámci festivalu FEST-END (jeho zkušební nultý ročník probíhá letos v červnu). V případě, že by byl projekt festivalu anglicky mluveného divadla FEST-END úspěšný, má potenciál se rozvinout do většího sezónního festivalu určeného primárně pro zahraniční návštěvníky Prahy. Inscenace nastudované v angličtině najdou své uplatnění také na dalších předjednaných hostováních v USA a evropských destinacích.

Švandovo divadlo uzavřelo memorandum o spolupráci s Českým centrem v Paříži, disponuje dohodou o spolupráci s Českým centrem v New Yorku, kontinuálně spolupracuje s českým vyslanectvím ve Washingtonu D.C., New School v New Yorku, Laboratory for Global Performance and Politics ve Washingtonu, Georgetown University. Do budoucna chce koprodukční aktivity prohlubovat a rozšířit své působení do Bostonu a Chicaga. V současné době je v procesu několik zahraničních koprodukcí, které vyvrcholí v následujících letech. Jedná se například o projekt koprodukční inscenace New School v New Yorku, DAMU a Švandova divadla, jehož výstup by měl být realizován v letech 2020 a 2021 jak v Praze, tak v New Yorku. Dalším příkladem takové koprodukce je spolupráce smíchovské scény, Českého Centra v Paříži a DAMU. Švandovo divadlo získalo na čtyři roky rezidenci v Českém Centru v Paříži a společně se studenty DAMU a profesionálními divadelníky ze Smíchova zde již letos uvedou premiéru projektu na téma „Emigrace“. Projekty z pařížské rezidence by měly následně najít uplatnění v rámci repertoáru Studia Švandova divadla.

Shrnutí zahraniční spolupráce a aktivit:

A/ Spolupráce se zahraničními dramatiky, scénáristy a překladateli

Bylo již výše popsáno

B/ Spolupráce se školami a univerzitami v ČR, USA a Francii a partneři chystaných zahraničních koprodukcí

Švandovo divadlo je v současné době součástí několika mezinárodních koprodukčních projektů a s příchodem nového uměleckého vedení bude mít ambici přivést na Smíchov mezinárodní inscenační týmy.

Georgetown University, Department of Performing Arts,
Laboratory for Global Performance and Politics,
Brooklyn College – Performance and Interactive Media Arts
New Schol for Drama NYC,
Daryl Roth Production,
Untitled Company, New York,
Origin Theatre, New York
Pluto Production, Velká Británie
České centrum New York
České centrum Paříž
DAMU
Rozpracované kontakty: Harvard Repertory Theatre, BOS, La Mama,
NYC, L'École internationale de Théâtre Jacques Lecoq,

C/ **Zahraníční zájezdy a festivaly**

Švandovo divadlo bude pokračovat v započatých projektech jako je dlouholeté partnerství a vzájemná výměna inscenací s divadlem Astorka Korzo '90 v Bratislavě. V současné době se smíchovská scéna dále připravuje na hostování vybraných inscenací v angličtině v Chicagu a New Yorku v roce 2020. Začínáme jednat o hostování ve Skandinávii a Francii. Nově vzniklé inscenace budeme mít ambici představit na mezinárodních festivalech v ČR i v zahraničí. Kromě toho divadlo chystá dvě přehlídky, které budou nově uzavírat i začínat sezónu:

Festival FEST-END (Festival of English Speaking Drama)

Cíl a vize festivalu FEST-END: do budoucna vybudovat ojedinelou událost pražské divadelní scény, která nabídne publiku zajímavé zahraniční inscenace anglicky mluvících divadel doplněné českými titulky, a zároveň zde představí i úspěšné domácí inscenace v anglické mutaci pro pražskou komunitu „expatů“. Součástí vize je získání dalších kontaktů pro zajímavé koprodukční projekty, rozšíření cílové divácké skupiny a oživení letní divadelní sezóny v hlavním městě.

Festival MIME MISSION

Přehlídka pantomimy Radima Vizváryho a jeho hostů pořádaná Švandovým divadlem v koprodukci s Mime Prague. První ročník proběhne už letos. Ve třech dnech divákům smíchovská scéna nabídne inscenace souboru Mime Prague, Umbilical Brothers a

představí se i objev německé pantomimy Jannis Eggelsmann. Bonusem přehlídky bude večerní show Mime Evening, na které - kromě Radima Vizváryho a zahraničních hostů - vystoupí ještě další umělci a soubory. Osm výstupů připravených speciálně pro tento večer nabídne širokou škálu tvorby, která reprezentuje současné mimické a nonverbální divadlo. Festival by měl přispět k popularizaci pantomimy jako živého žánru, který se stále vyvíjí a v posledních letech byl neprávem opomíjen. Může se stát zážitkem pro ty, kteří pantomimu mají rádi, ale i inspirací pro ty, kteří ji teprve objeví.

D/ **Titulky**

Švandovo divadlo provozuje praxi představení s anglickými titulky od roku 2004 a bude v tom i nadále pokračovat. Tato služba je zahraničními návštěvníky Prahy využívána a má rozhodně smysl ji dále nabízet.

7. Spolupráce s nezávislou sférou a Off program Švandova divadla

Spolupráce s nezávislou sférou v rámci Off programu Švandova divadla je již tradičně spojen s rezidencemi nezávislých subjektů. Smíchovská scéna je první pražskou příspěvkovou organizací – divadlem, která „ve velkém“ otevřela dveře koprodukcím s českou nezávislou divadelní sférou a dnes platí za iniciativního a aktivního koproducenta na tomto poli. Rezidence zde mají Buchty a loutky, Divadlo Spektákl, Mime Prague – Radim Vizváry, pravidelnými hosty jsou pak soubory Just Impro, Testis, Next Picture. Nepravidelně také uvádíme nejzajímavější výstupy ze školních a mimoškolních prací DAMU. V následujícím období chceme rozšířit repertoár Mime Prague a vytvořit větší a viditelnější linii moderní české pantomimy ve Švandově divadle. Budeme nadále spolupracovat s alternativním souborem Buchty a loutky, jehož symbióza s ostatními aktivitami je již tradiční a je známo, že Studio smíchovské scény je jeho stálou scénou. Budeme i pokračovat ve spolupráci na realizaci festivalu Buchty a loutky v zahradě, který každoročně pomáháme organizovat na začátku divadelní sezóny v zahradě Kinských, hned vedle divadla. Festival, jehož součástí jsou představení, koncerty a workshopy, je určen pro rodiče s dětmi.

Koncepce Švandova divadla v letech 2020–2025 počítá s dalšími rezidenturami nejmladší divadelní generace. Představí se nový soubor, který nahradí aktivity spolku Spektákl. Tato platforma v původní podobě končí, ale pod novou hlavičkou vzniknou nové mimoškolní inscenace studentů a absolventů DAMU. Prvním takovým projektem budou *Nesnesitelně dlouhá objetí* v režii Víta Maloty. Koncepce počítá s pravidelným uváděním představení pro děti a mládež. Ve Studiu bude pokračovat pravidelně také talk show *Scénické rozhovory*, koncerty nadžánrové hudby (s těmi počítáme i na Velké scéně divadla), pravidelně se zde bude představovat také Herecké studio Švandova divadla. Švandovo divadlo bude dále aktivně vyhledávat inspirující a tvořivé umělce, kteří nutně potřebují kontinuitu a zázemí pro svou tvorbu – a to formou rezidence, Taková spolupráce, umožňující vznik výjimečných projektů na Smíchově, funguje již patnáct let a má již i svého

diváka. Namátkou lze jako příklad uvést plánovanou inscenaci *Otto W. Petra Boháče*, *Miřenky Čechové* a některých členů souboru *Švandova divadla*. V případě realizace Kreativního centra a centra Oáza budeme moci tyto aktivity rozšířit a nabídnout větší kapacity pro umělecké rezidence.

8. Workshopy - budování komunitního publika

Stálá nabídka workshopů a kurzů pro veřejnost má dva cíle. Přiblížit divadlo veřejnosti a budování stálého a věrného publika, které divadlo v účastnících workshopů získává. Ti si mají možnost vyzkoušet principy divadelní práce ve všech jejích odvětvích. Nabízíme a chceme rozvíjet dílny z oblasti herectví, hlasové a pohybové průpravy, improvizace, ale také výtvarných umění jako je scénografie, kostýmní výtvarnictví nebo divadelní maskérství. Naše kurzy se otevírají všem věkovým kategoriím, jednotlivcům i skupinám a jsou rozděleny na úroveň pro začátečníky i pokročilé. Všechny workshopy se snaží tematicky propojit svůj obsah s repertoárem *Švandova divadla*. Účastníci mají možnost pracovat s profesionály z oblasti divadla a dostat se tak do bezprostředního kontaktu s divadelním uměním. Vybrané workshopy probíhají pravidelně také v anglickém jazyce. V nabídce je: Herecký workshop, Pohybový workshop, Divadelní workshop (pro pokročilé účastníky), Hlasový workshop, Workshop rétoriky, Workshop improvizace, Scénografický workshop, Kostýmní workshop, Maskérský workshop, Fotografický workshop a Workshop tvůrčího psaní.

9. Herecké studio Švandova divadla

Amatérský soubor, který byl založen na základě zkušeností s pořádáním workshopů v roce 2014 pod záštitou *Švandova divadla*. Poptávka po rozvíjení základních lekcí a komplexnější a koncentrovanější práci byla natolik silná, že nás inspirovala k výběru lidí z řad pravidelných zájemců o práci v divadle, kteří tvoří základ týmu Hereckého studia. Procházejí pod vedením divadelních profesionálů dvousemestrální výukou, ve které tříbí nejen své herecké, hlasové, pohybové a pěvecké dovednosti, jsou ale také vedeni k zodpovědnosti a mají možnost si v praxi vyzkoušet fungování profesionálního divadla. Každou sezónu nazkouší Herecké studio vlastní inscenaci, kterou pak opakovaně reprízuje po několik sezón na studiové scéně *Švandova divadla*. Inscenace vznikají v úzké spolupráci s projektem Workshopy *Švandova divadla*, kdy jsou například z výtvarných workshopů vybráni kostýmní výtvarníci a scénografové, aby měli možnost prakticky využít získané zkušenosti a poznatky.

10. Kreativní a výchovná práce se studenty a školami

Švandovo divadlo spolupracuje a bude spolupracovat i v budoucnu se studenty uměleckých škol. Nejen v oblasti běžných návštěv divadla, ale i ve smyslu aktivní účasti na kreativní tvorbě divadla. Nejčastěji spolupracuje smíchovská scéna s DAMU (v rámci vlastních inscenačních projektů divadla, dále ve Studiu nabízí prostor studentům a absolventům i k jejich vlastní

tvorbě), ale v rámci projektu OÁZA chceme oslovit ke spolupráci i studenty UMPRUM a AVU.

Novou aktivitou divadla je spolupráce se studenty středních elektrotechnických škol se zaměřením na světlo a zvuk. V současné době divadlo uzavřelo smlouvy, na jejichž základě chodí studenti na praxi k osvětlovačům a zvukařům a učí se od nich. Tímto způsobem se zatím snažíme získávat perspektivní nové profesionály a nahradit nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v tomto oboru na trhu. Budoucnost těchto oborů u nás závisí na podmínkách jejich rozvoje. Česká republika v oblasti light designu a sound designu zaostává za zbytkem Evropy a vize rozvoje smíchovské scény a jeho Kreativního centra je jedním z konkrétních kroků a řešení, která nabízejí možnost tento stav začít měnit. Důležitým předpokladem úspěšnosti projektu takového centra je podle mého názoru fakt, že je spojen se silnou a stabilní divadelní institucí, která jeho existenci motivuje a umí jeho potenciál využít v dalších oblastech své činnosti. Ve Švandově divadle pracujeme v rámci workshopů a představení i se žáky základních a středních škol a chystáme se do budoucna tyto aktivity rozvinout. Protože současné prostorové kapacity divadla již nestačí velké poptávce po našich edukativních programech, byl by vznik Kreativního centra a centra OÁZA více než žádoucí.

11. Eventové akce a kavárna

Off program divadla a výjimečné události jsou zpestřením běžného provozu divadla pro jeho návštěvníky. Zároveň jsou příležitostí setkat se s diváckou komunitou při jiné příležitosti než při návštěvě divadelního představení, kde jsou role účinkující-divák striktně vymezeny. Eventy akce jsou také ideálním nástrojem práce s veřejností (viz marketing), možností upřít na instituci náhlou pozornost, rozšiřovat a pěstovat komunitu příznivců divadla i jiným způsobem. Běžně jsou a budou součástí měsíčního repertoáru jak výjimečné, tak periodicky se opakující akce. Podstatným místem pro komunikaci divadla s veřejností je divadelní kavárna, která se stala místem setkávání a schůzek na Smíchově. Velmi často zde můžete zahlédnout schůzky filmových režisérů, scénáristů, pražských intelektuálů, stejně jako setkání lidí, kteří na Smíchově žijí nebo pracují. Kavárna má své stálé návštěvníky. Kavárna byla před rokem rekonstruovaná a má novou vizuální podobu.

12. Spolupráce s Městskou částí Praha 5

Spolupráce s MČ Praha 5 je tradičně vynikající a formálně vyvrcholila v roce 2017, kdy se mi podařilo uzavřít důležité memorandum o podpoře a spolupráci divadla a Městské části Praha 5. Je zde definován jak dlouhodobý záměr finančně podporovat smíchovskou scénu, tak i způsob vzájemné spolupráce obou stran v oblasti poskytování dalších kulturních a komunitních služeb obci a místní lokalitě.

13. Základní úvaha o efektivním financování a struktuře rozpočtu

V této kapitole uvádím, společně s ekonomkou divadla Ing. Jaroslavou Součkovou, analýzu neinvestičního příspěvku v souvislosti s náklady a příjmy divadla. Vzhledem k tomu, že se výše neinvestičního příspěvku jen těžko bude radikálně navyšovat a vytýčené úkoly nového uměleckého vedení se slučují s předchozí strukturou výroby a provozu, lze rozpočet roku 2020 s drobnými odchylkami považovat za modelový. Vzhledem k přechodnému období prvních tří let, kdy bude nové umělecké vedení formovat soubor, měnit repertoár a získávat první zpětnou vazbu svých výsledků, necháváme v odhadu tržeb raději nižší předpoklad a navrhujeme krytí plánované ztráty z rezervního fondu a doplňkové činnosti. Je ale pravděpodobné, že se nám povede rezervní fond nečerpat, protože reálné tržby budou vyšší, než odhadované.

Příspěvková organizace vykonává činnost hlavní a činnost doplňkovou. Zisk z doplňkové činnosti slouží k financování činnosti hlavní – jen tehdy lze využít daňovou úlevu ve formě snížení daňového základu o 30% (daňová úleva musí být využita v následujícím daňovém období). Náklady a výnosy i hospodářský výsledek za obě činnosti se sledují odděleně. Pro vyrovnané hospodaření je tedy ideální, když je v hlavní činnosti vykazován zhoršený hospodářský výsledek, který je zhruba stejný jako zisk po zdanění z doplňkové činnosti. Je-li zisk z doplňkové činnosti po zdanění vyšší než zhoršený hospodářský výsledek z činnosti hlavní, přidělí se po vykrytí tohoto zhoršeného hospodářského výsledku zbylá částka do rezervního fondu, který lze využít na krytí zhoršeného hospodářského výsledku v dalších letech. Pak je možné, aby v některých letech byl zhoršený hospodářský výsledek vyšší než zisk z doplňkové činnosti (je kryt z rezervního fondu).

V případě, že má PO vyrovnaný rozpočet v hlavní činnosti, tedy výnosy hlavní činnosti + neinvestiční příspěvek HMP pokryjí veškeré náklady hlavní činnosti, je celý zisk po zdanění z doplňkové činnosti převeden do fondů (obvykle rezervní, případně fond odměn).

Krytí zhoršeného hospodářského výsledku hlavní činnosti činností doplňkovou (či použitím rezervního fondu, ve kterém jsou shromážděny prostředky ze zlepšeného hospodářského výsledku doplňkové činnosti z minulých let) není tedy nic jiného, než využití tohoto nástroje k financování činnosti hlavní – právě to je posláním doplňkové činnosti v příspěvkové organizaci.

Rozpočet na rok 2020

Při kalkulaci tržeb jsme vyšli z průměrného počtu cca 420 představení (z nichž by bylo 235 odehráno vlastním souborem na vlastní scéně, 25 vlastním souborem na zájezdech a 160 spolupořadatelsky) a průměrné ceny vstupenky 248 Kč. Průměrná návštěvnost v rozpočtu na rok 2020 je 88% při 78% tržebnosti.

Rozpočet - hlavní činnost

v tis.Kč

ORGANIZACE Švandovo divadlo na Smíchově		Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Očekávaná skutečnost k 31.12.19	Odhad rozpočtu na r. 2020
TRŽBY CELKEM		18 141,0	18 141,0	18 141,0	18 234
z toho :	ze vstupného na vl.scéně	11 685,0	11 685,0	11 685,0	11 686
	ze spolupořadatelství	2 825,0	2 825,0	2 825,0	2 908
	ze zájezdů	1 600,0	1 600,0	1 600,0	1 600
	ostatní	2 031,0	2 031,0	2 031,0	2 040
NÁKLADY CELKEM		68 707,0	70 033,0	71 221,0	71 161
Spotřebované nákupy		3 935,0	3 935,0	3 935,0	3 935
z toho : spotřeba materiálu (501)		2 024,0	2 024,0	2 024,0	2 024
spotřeba energie (502)		1 911,0	1 911,0	1 911,0	1 911
Služby		17 405,0	16 317,0	17 505,0	17 405
z toho : opravy a udržování (511)		787,0	787,0	797,0	797
cestovné (512)		63,0	63,0	163,0	63
náklady na reprezentaci (513)		40,0	40,0	40,0	40
nájemné a služby (nebyt.prostor) (518)		0,0	0,0	0,0	0
úklid (518)		900,0	900,0	900,0	900
výkony spojů (518)		225,0	225,0	225,0	225
honoráře exter.umělců (518)		6 440,0	5 952,0	6 440,0	6 440
tantiémy (518)		2 128,0	1 658,0	2 128,0	2 128
propagace (518)		2 539,0	2 539,0	2 539,0	2 539
Osobní náklady		36 031,0	38 445,0	38 445,0	38 445
z toho : mzdové náklady (521 030x)		25 465,7	27 240,7	27 240,7	27 241
ostatní osobní náklady (521 031x)		860,0	860,0	860,0	860
zákonné soc.pojištění (524)		8 828,0	9 432,0	9 432,0	9 432
zákonné soc.náklady - FKSP (527030x)		509,0	544,0	544,0	544
Daně a poplatky (53x)		5,0	5,0	5,0	5
Ostatní náklady		346,0	346,0	346,0	346
z toho : sml.pokuty a úroky z prodlení (541)		0,0	0,0	0,0	0
jiné pokuty a penále (542)		0,0	0,0	0,0	0
manka a škody (547)		0,0	0,0	0,0	0
Odpisy dlouhodobého majetku		9 180,0	9 180,0	9 180,0	9 220
z dotace HMP - zdroj 416 (551 03xx-08xx)		9 180,0	9 180,0	9 180,0	9 220
ze stát.dotace a zahraničí (551 09xx)		0,0	0,0	0,0	0
Drobný dlouhodobý majetek (558)		1 795,0	1 795,0	1 795,0	1 795
Daň z příjmů (591)		10,0	10,0	10,0	10
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK		-50 566,0	-51 892,0	-53 080,0	-52 927,0
Použití RF, krytí doplň.činností		2 633,8	2 633,8	2 633,8	2 587,0
Neinvestiční příspěvek		47 932,2	49 258,2	50 446,2	50 340

Struktura rozpočtu (charakteristika jednotlivých položek)

TRŽBY

Tržby ze vstupného na vlastní scéně

Zahrnují tržby ze vstupného z představení odehraných na vlastní scéně vlastním souborem.

Tržby ze spolupořadatelství

Zahrnují tržby ze vstupného ze spolupořádaných představení odehraných na vlastní scéně.

Tržby ze zájezdů

Zahrnují tržby z honorářů obdržенých za představení odehraná vlastním souborem na zájezdech.

Ostatní tržby

Zahrnují ostatní tržby neuvedené v předchozích položkách – úroky z běžného účtu, dary, tržby za prodej zboží (programy), tržby z lektorského oddělení a za prohlídky divadla.

NÁKLADY

Spotřebované nákupy

Spotřební materiál

Zahrnuje náklady materiální povahy (látky na kostýmy a další materiál na divadelní výpravu, materiál na údržbu, kancelářské potřeby, propagační materiál, hygienické potřeby, spotřební rekvizity, materiál pro zvukaře a osvětlovače, nákup publikací, pracovní oděvy, pohonné hmoty).

Spotřeba energie

Zahrnuje náklady na elektřinu, vodné, stočné a plyn.

Další spotřebované nákupy

Zahrnují náklady na prodané zboží (programy) a aktivaci drobného dlouhodobého majetku.

Služby

Opravy a udržování

Zahrnuje náklady na opravy a údržbu budovy, strojů a zařízení, různých spotřebičů, světel, zvukové techniky i částí divadelní výpravy (opravy dekorací, obuvi apod.).

Cestovné

Zahrnuje náklady na cestovné našich zaměstnanců. Účtují se náklady na služební cesty – jak individuální, tak na zájezdy – ty jsou ovšem ve většině případů přeúčtovány pořadateli a z nákladů tím zase zmizí.

Náklady na reprezentaci

Zahrnuje náklady na občerstvení (při obchodních jednání, pro diváky na premiérách) a květinové dary.

Nájemné a služby (nebytové prostory)

Zahrnují nájemné za nebytové prostory a služby s nájmem spojené. ŠD zde dosud nic nemělo, ani v rozpočtu na rok 2020 nic uvedeného není. Jediný pravidelný nájem, který platíme je za pronájem skladu v Klikaté ulici, ale ten je jen symbolický ve výši 1,21 Kč včetně DPH na rok.

Úklid

Zahrnuje náklady na úklidovou firmu a odvoz tuhého odpadu. Jedná se jen o služby bez spotřebovaného materiálu, ten je účtován do materiálových nákladů.

Výkony spojů

Náklady na poštovné, telefonní hovory a internet.

Honoráře externích umělců

Obsahuje autorské honoráře inscenačních týmů a hostujících výkonných umělců.

Tantiémy

Honoráře autorů, zpravidla procenta z hrubých tržeb.

Propagace

Zahrnuje různé náklady na propagační služby – inzerce, spoty, pronájmy reklamních ploch, web, reklama na sociálních sítích, distribuce programů, tisky propagačních materiálů atd.

Další ostatní služby

Zahrnují všechny ostatní služby, které nejsou uvedené v předchozích kolonkách. Především náklady na hostující představení a koncerty, právní služby, revize, požární ochranu a bezpečnost práce, správu počítačové sítě, nákup softwaru, služby pro divadelní inscenace (čistírna, případné externí služby zvukařů a osvětlovačů, natáčení,...), náklady na autoprovoz a přepravu, školení, provize za dodané stravenky, podíl na službách v budově v Kroftově ulici, poplatky za vedení běžného účtu a další drobné služby jako televizní a rozhlasové poplatky, deratizace, ladění klavíru, poplatky za knihovny,...

Osobní náklady

Mzdové náklady

Zahrnují náklady na platy, tedy tarifní plat, osobní ohodnocení, příplatky za vedení a další zákonné příplatky, náhrady platu (např. za dovolenou) a odměny.

Ostatní osobní náklady

Zahrnují náklady na dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce.

Zákonné sociální pojištění

Zahrnuje veškeré náklady na zdravotní a sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem a to z klasických pracovních poměrů i z dohod o pracovní činnosti.

Zákonné sociální náklady (FKSP)

Zahrnují přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb ve výši 2% z objemu vyplacených platů a jejich náhrad.

Další náklady v kategorii osobní

Zahrnují náhrady vyplácené zaměstnancům v případě pracovní neschopnosti a další případné osobní náklady jako jsou náklady na zdravotní prohlídky zaměstnanců a povinné úrazové pojištění zaměstnavatelů.

Daně a poplatky

Zahrnují náklady na případné daně s výjimkou daně z příjmů (tedy např. daň z nemovitostí) a náklady na různé správní poplatky (např. dálniční známka, poplatek za výpis z katastru, soudní kolky, ověření listiny atd.).

Ostatní náklady

Kromě uvedených smluvních a jiných pokut, úroků z prodlení a penále a mank a škod, které samozřejmě nepředpokládáme, že bychom museli hradit, obsahuje tato položka především pojistné, případný odvod Úřadu práce ČR za nesplněný podíl zaměstnanců se změněnou pracovní schopností a odvody do fondu oprav budovy v Kroftově ulici (HMP vlastní jenom cca 1/4 podíl).

Odpisy

Zahrnují odpisy z budov (dvě budovy ve Štefánikově ulici + část budovy v Kroftově ulici tvoří divadlo + jedna provozní budova v Preslově ulici) a jedné stavby (plynová přípojka) a odpisy veškerého ostatního dlouhodobého majetku (stroje, inventář, automobily, výpočetní technika, nehmotný majetek, ...)

Drobný dlouhodobý majetek

Zahrnuje náklady na zakoupení drobného dlouhodobého majetku, tj. hmotných předmětů s pořizovací cenou nad 3000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok, v případě nehmotného majetku je pořizovací cena nad limitem 7000 Kč. Jedná se především o vybavení budovy a o divadelní výpravu (kostýmy, dekorace, rekvizity, vlásenky, ...).

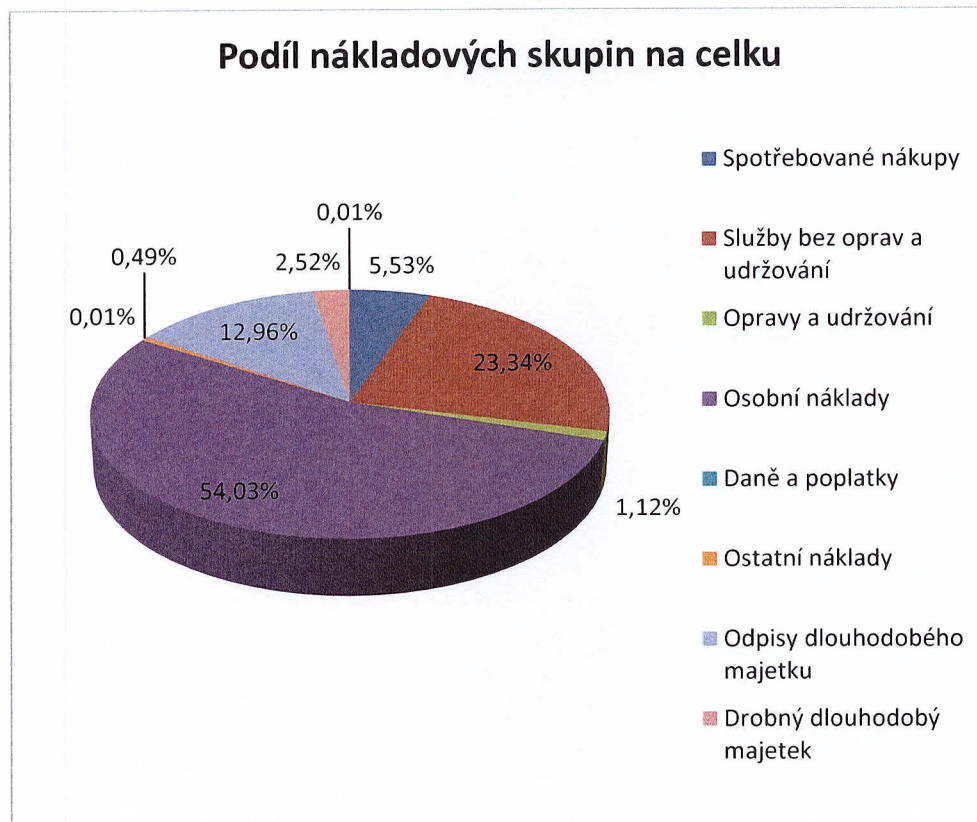
Daň z příjmů

Zahrnuje v hlavní činnosti srážkovou daň z příjmů z úroků běžného účtu.

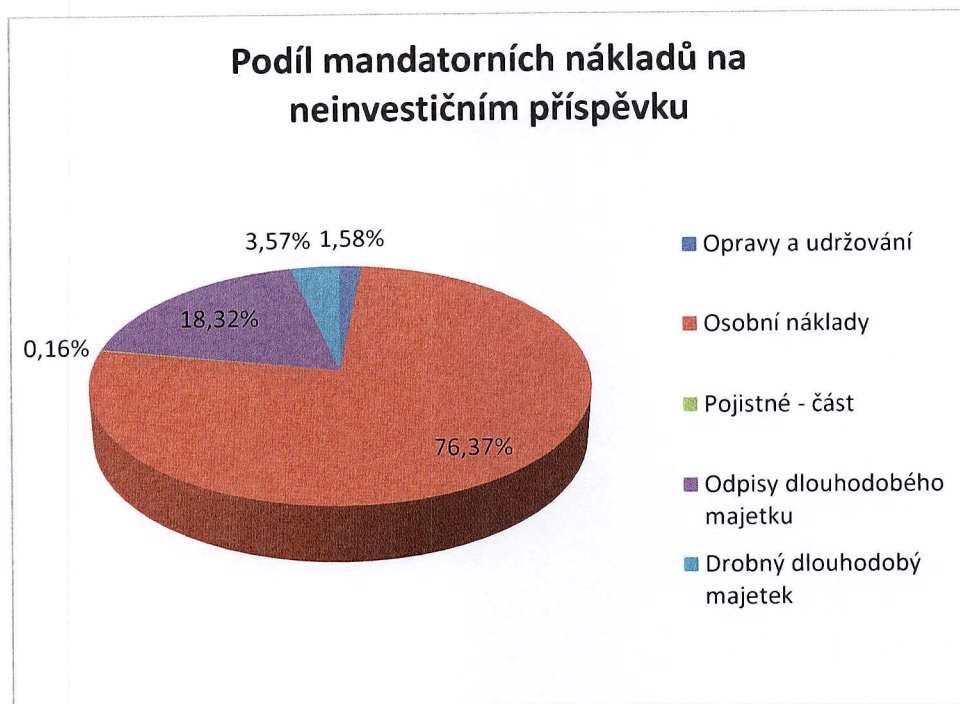
Procentuální rozbor rozpočtu 2020 – úhrada mandatorních výdajů

Osobní náklady tvoří 54% všech nákladů a **76%** neinvestičního příspěvku. **Odpisy** tvoří téměř 13% všech nákladů a 18% neinvestičního příspěvku. **Nákupy drobného dlouhodobého majetku** tvoří 2,5% celkových nákladů a cca 3,5% neinvestičního příspěvku. **Opravy a udržování** představují něco přes 1% celkových nákladů a asi 1,5% neinvestičního příspěvku. Zbýlý zlomek procenta z neinvestičního příspěvku kryje cca polovinu nákladů na **pojištění majetku**. Ostatní náklady jsou hrazeny z tržeb, případně z rezervního fondu divadla.

Náklady	tis. Kč	%
Spotřebované nákupy	3 935	5,53
Služby bez oprav a udržování	16 608	23,34
Opravy a udržování	797	1,12
Osobní náklady	38 445	54,03
Daně a poplatky	5	0,01
Ostatní náklady	346	0,49
Odpisy dlouhodobého majetku	9 220	12,96
Drobný dlouhodobý majetek	1 795	2,52
Daň z příjmů	10	0,01
Náklady celkem	71 161	100,00

Mandatorní náklady	tis. Kč	%
Opravy a udržování	797	1,58
Osobní náklady	38 445	76,37
Pojistné - část	83	0,16
Odpisy dlouhodobého majetku	9 220	18,32
Drobný dlouhodobý majetek	1 795	3,57
Neinvestiční příspěvek	50 340	100,00

Vývoj soběstačnosti

Procento soběstačnosti 2012-2020									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	plán 2019	odhad 2020
Tržby hl.č.	17741,6	15821	17013,8	20118,3	20008,8	19001,5	17184,8	18141	18234
Tržby dop.č.	1993	1992	1948,6	1953,7	1819,2	1807	1895,9	1985	1997
Tržby celkem	19734,6	17813	18962,4	22072	21828	20808,5	19080,7	20126	20231
Náklady hl.č.	57260,4	53091	56957,5	57131,6	55614,4	58893,2	64823,4	71221	71161
Náklady dop.č.	1006	968	914,1	1005,6	1041,8	1111,2	1132	1178	1178
Náklady celkem	58266,4	54059	57871,6	58137,2	56656,2	60004,4	65955,4	72399	72339
% soběstačnosti	33,87%	32,95%	32,77%	37,97%	38,53%	34,68%	28,93%	27,80%	27,97%

Klesající procento soběstačnosti v posledním sledovaném období a jeho další odhad souvisí s vládním navyšováním mezd, kdy významně rostly osobní náklady. Další pokles pak souvisí s realizovanou i uvažovanou rekonstrukcí v budoucnosti a z ní vyplývajícími odpisy.

NAKLÁDÁNÍ S FONDY

Strategie nakládání s investičním fondem

V současné chvíli (k 31. 5. 2019) je v tomto fondu více než 35 mil. Kč. Významnou investici jsme realizovali během roku 2018, kdy jsme z investičního fondu financovali rozsáhlou rekonstrukci jeviště a jevištních technologií v hodnotě téměř 24 mil. Kč a další významné investiční akce jsou naplánovány na bezprostředně následující období.

Rezervní fond a jeho užití

Rezervní fond je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku doplňkové činnosti a z darů. Švandovo divadlo využívá tento fond k posílení financování hlavní činnosti. V současné době se ve fondu nachází více než 10 mil. Kč.

Fond odměn

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku doplňkové činnosti. Tento fond se používá k výplatě odměn zaměstnancům, v případě překročení mzdového limitu by byl použit přednostně k jeho krytí. V současné době jsou ve fondu necelé 4 mil. Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen přidělem ve výši 2% z vyplaceného objemu nákladů na platy a mzdy. Jsou z něho hrazeny příspěvky na stravování zaměstnanců, příspěvky na zlepšení pracovního prostředí, kulturu a tělovýchovu a rekreace zaměstnanců. Také jsou z tohoto fondu poskytovány sociální výpomoci a půjčky. Současná výše tohoto fondu je téměř 1,5 mil. Kč.

Fondy v tis. Kč	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
fond odměn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	166,77
FKSP	535,74	609,03	632,48	697,02	810,99	878,11	972,20
rezervní fond	52,33	239,88	398,97	631,02	827,07	1 803,98	2 474,68
investiční fond	1 940,32	2 713,99	3 324,80	3 134,38	4 315,97	13 821,45	24 778,51
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
fond odměn	0,00	1 086,00	2 398,14	2 462,14	3 362,14	3 862,14	3 862,14
FKSP	1 040,94	1 148,82	830,51	692,45	498,72	373,79	362,29
rezervní fond	3 134,03	3 406,52	3 734,55	4 125,25	5 353,49	5 935,75	6 960,65
investiční fond	34 921,14	44 420,55	54 286,84	59 507,00	64 428,68	71 407,69	77 521,94
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
fond odměn	3 437,14	2 947,14	2 738,14	2 716,14	3 336,14	3 817,14	
FKSP	353,14	364,13	434,63	599,13	909,18	1 279,00	
rezervní fond	6 960,26	7 984,40	8 313,93	8 502,05	8 649,45	8 795,21	
investiční fond	73 567,69	38 508,63	43 027,90	48 945,44	54 102,33	32 362,31	

PŘEHLED PRŮMĚRNÝCH PLATŮ K 31. 5. 2019

PŘEHLED PRŮMĚRNÝCH PLATŮ 2019 k 31. 5.			
	Vyplacené hrubé mzdy 1-5/2019	Počet úvazků	Průměrný měsíční plat
ÚSEK ŘEDITELE	487 199	1,75	55 680
UMĚLECKÝ SOUBOR	3 685 261	22,06	33 410
OBCHODNÍ ODDĚLENÍ	1 441 485	9,99	28 859
EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ	586 325	3,00	39 088
UTP + VÝROBA	3 806 406	28,99	26 257
HS	700 795	6,94	20 210
CELKEM:	10 707 471	72,73	29 444

14. Obnova a údržba budovy a technologií, nové investiční záměry

V roce 2018 proběhla (a v létě 2019 po reklamačních pracích bude dokončena) rekonstrukce jevištních technologií Velkého sálu divadla, která byla finančně kryta z investičního fondu divadla. V tomto roce proběhne náročná sanace zdiva studiové scény, aby bylo možné v roce 2020 rekonstruovat jevištní technologie ve Studiu (studie rekonstrukce v současné době vzniká). I tato rekonstrukce bude finančně kryta z Fondu investic. V loňském roce také došlo k celkové opravě fasády divadla. V tomto roce dojde ještě k rekonstrukci obou markýz, jejich technologickému vylepšení a úspornějšímu a k životnímu prostředí šetrnějšímu provozu. Nově budou také na divadlo instalovány venkovní obrazovky, které nahradí dosavadní vývěsky. Příslušné veřejné soutěže jsou momentálně realizovány. Zásadní posun potřebuje projekt rekonstrukce objektu v Preslově ulici, s jehož realizací je spojena myšlenka Kreativního centra a vybudování potřebných zkušeben v centru města. Dalším záměrem v této oblasti je realizace centra OÁZA v Holečkově ulici č. 7, jehož investorem by byla Městská část Praha 5. Centrum by mělo provozovat Švandovo divadlo, na jeho provoz přispívat Městská část Praha 5. V současné době o tomto projektu probíhají intenzivní jednání.

15. Fundraising

Základním zdrojem krytí nákladů divadla je příspěvek zřizovatele a příspěvek Městské části Praha 5. Aktivně vyhledávám další zdroje a možnosti financování divadla. Kromě pravidelných grantových žádostí na MK ČR se ucházíme o finanční prostředky nadací, mecenášů a soukromých firem. Využíváme bartery a materiálová sponzorství. V tomto roce se mi na základě vybudovaných kontaktů a vztahů podařilo uzavřít strategické partnerství na následujících pět let se Staropramenem a.s. Toto spojení přináší Švandovu divadlu nejen finanční prostředky, ale i řadu dalších možností marketingového využití a výhodné propojení s výjimečně silnou společností, která buduje svou image na kvalitě, tradici a místní příslušnosti ke Smíchovu. Příslib finanční

spolupráce jsem na následující období získal také od tradičních mecenášů divadla, advokátní kanceláře Rakovský a Partners.

16. Marketing

Marketing a propagaci divadla aktivně cílíme na jednotlivé divácké skupiny, které díky velkému výběru akcí ve Švandově divadle (od činohry, přes loutkové divadlo, koncerty, scénické rozhovory, pantomimu, improvizaci až po workshopy), zahrnují diváky od těch nejmenších po ty nejstarší. Cílem propagace divadla je samozřejmě zvýšení prodejnosti vstupenek, ale i celkové obeznámení veřejnosti s tím, co vše se ve Švandově divadle děje a že si svůj program/akci/představení u nás najde každý.

Základními nástroji propagace ve Švandově divadle jsou webové stránky, tištěný měsíční program divadla společně s letáky ke každé inscenaci, sociální sítě, tisková inzerce, rozhlasová inzerce, prezentace v kulturních přehledech, outdoorové a indoorové plochy, on-line reklama, propagační plochy v divadle a na divadle, multimediální prezentace a další doplňující tištěné materiály k jednotlivým akcím podporující prodej.

Účinnost ploch a míst, kde inzerujeme, pravidelně analyzujeme. Na dodavatele služeb spojených s propagací vypisujeme pravidelně veřejné soutěže, abychom dosáhli co nejnižších možných cen v daném období.

Sledujeme také nové trendy marketingu a pohotově zavádíme inovace směřující k vyšší návštěvnosti divadla.

PR

„Public relations“ je nezastupitelné, proto se PR věnujeme cíleně. Výsledkem naší efektivní spolupráce s médii je pravidelná propagace ŠD - o novinkách smíchovské scény se diváci dozvídají v televizi, rozhlase, v tištěných i elektronických médiích. Místo klasických tiskových konferencí pro novináře se nám osvědčila jiná forma přímé práce s médii a to díky tzv. showcase, kdy jsou média přizvána na otevřenou zkoušku připravované inscenace, kde si mohou natočit úryvek a poté následují rozhovory s herci a tvůrci dané novinky.

Mediální partneři

Výběr partnerů je v danou chvíli ideální a skladby čtenářů a uživatelů vybraných médií pokrývá důsledně hlavní cílovou skupinu divadla. Pro rok 2019 zůstává pro tištěnou reklamu mediálním partnerem česká mediální společnost MAFRA, z rozhlasových stanic Radio Expres a Classic, dále Radio Kiss, Signal, Spin a Radio 1, pro on-line reklamu portál divadlo.cz.

Webové stránky

Jednou ze zásadních komunikačních cest mezi divadlem a divákem jsou webové stránky divadla. V roce 2014 jsme mezi prvními zmodernizovali naše webové stránky a v dalších letech pracujeme na zlepšení a doplnění jejich struktury, aby byly pro diváky co nejpraktičtější. Díky tomu nabízíme aktuální,

dobře cílenou propagaci v podobě obsáhlých informací a odkazů na stávající i budoucí program, dění v divadle. Samozřejmě a významnou součástí je on-line prodej vstupenek, který je pro divadlo zásadní.

Sociální sítě

Velmi efektivním nástrojem marketingu jsou v současné době sociální sítě, které oslovují především mladší a střední generaci diváků. Aktivně pracujeme s Facebookem (přes 30 500 fanoušků), Instagramem (přes 3 200 sledujících), Twitterem (přes 650 sledujících) a v neposlední řadě má divadlo i vlastní kanál na YouTube (přes 300 odběratelů). Obliba (počet fanoušků) naší facebookové stránky je na 1. místě ve srovnání všech ostatních pražských divadel.

Přímý marketing (newsletter a Klub věrných diváků)

Cíleně využíváme účinného marketingového nástroje, kterým je e-NEWSLETTER - pravidelné zasílání divadelního zpravodaje přihlášeným odběratelům, díky němuž získávají přednostně novinky o chystaném programu divadla. Stejně tak Klub věrných diváků ŠD nabízí výhody a slevy pro držitele speciální klubové karty – je stávající moderní formou již pomalu přežitá forma klasického abonmá.

Propagační předměty

Aktivně budujeme vlastní portfolio reklamních a upomínkových předmětů pro naše diváky, které mají odkazovat na Švandovo divadlo a jeho představení. Pro každou sezónu vzniká speciální série (pro 2018/2019 jsme využili vizuál markýzy, která je pro naše divadlo příznačná).

Výzkum divadelního publika

Pro přesnější strategii marketingu, repertoárové nabídky a upřesnění směřování divadla průběžně zpracováváme vlastní výzkumy. V minulé a letošní sezóně jsme se zaměřili na spokojenost našich diváků a pomocí měření na hlasovacích terminálech "Happy or Not" v prostorách divadla jsme dostávali přímou zpětnou vazbu od našich diváků po odehraných představeních. Aktuálně jsme zapojeni do mezinárodního výzkumu divadelního publika tzv. projektu ASSET (Audience Segmentation System in European Theatres), který byl podpořen z programu Kreativní Evropa a do kterého bylo Švandovo divadlo vybráno jako zástupce příspěvkových divadel Hlavního města Prahy.

Práce s divadelním publikem

Cílovou diváckou skupinou se v modelu repertoárového divadla – kulturního centra, jakým je dnes Švandovo divadlo, nestává „pouze“ určitá generační či jinak spřízněná skupina. Jednotlivé cykly mají svá zaměření, svou cílovou skupinu diváků. Cílovou skupinou Švandova divadla jako celku je pak průnik více diváckých skupin. Svým repertoárem a dramaturgií usilujeme o publikum přemýšlivé a citlivé, o diváky, kteří jsou aktivními

spolutvůrci představení. Proto jsme se připojili k trendu tzv. dramaturgických úvodů před představeními, které divákům otevírá pohled na vznik a do zákulisí inscenace. Kromě široké veřejnosti připravujeme speciální dramaturgický úvod pro dopolední a odpolední představení pro školy, po kterých následuje i diskuze s herci.

Eventový marketing

Švandovo divadlo pracuje s celou řadou nejrůznějších „eventů“ a aktivně vyhledává možnosti propojování nabídky kulturních služeb v lokalitě Prahy 5. Současně se snažíme vymýšlet akce pro určité divácké skupiny (školy, senioři, neslyšící atd.).

Kromě každoročního Dnu otevřených dveří, účasti na celorepublikové Noci divadel, Divadelního vánočního bazaru, se účastníme akcí Prahy 5 (Den bez aut, Dny Prahy 5) či se aktivně účastníme Týdne komunikace osob se sluchovým postižením. V následující sezóně budeme připravovat společně s partnerem divadla společností Pivovary Staropramen společné aktivity pro podporu tzv. sousedských vztahů na Praze 5.

Příloha: Kreativní centrum, centrum OÁZA, Workshopy, Herecké studio

1. Kreativní centrum

Myšlenka Kreativního centra se opírá o poslání divadla formulované zřizovací listinou a o čtrnáctiletou praktickou zkušenost s edukativními programy pro veřejnost. Spolupráce s laickou i odbornou veřejností je poptávaná natolik, že nabídka již dlouhodobě kapacitně neuspokojuje poptávku. Jako logický krok se nabízí tuto činnost a aktivitu divadla rozvíjet na profesionální úrovni a vytěžit z dosavadně získaných zkušeností další kvalitu. Myšlenka Kreativního centra obsahuje vizi Umělecké laboratoře, Umělecko-technické laboratoře a Technické laboratoře pro aplikovaný výzkum.

A. Umělecké kreativní centrum (ArtLab):

Na základě zkušeností s projektem workshopů by Švandovo divadlo chtělo tento projekt dále rozvinout a zaměřit se (prostřednictvím těchto workshopů) na vzdělání a výchovu publika a nabídnout i masterclass workshopy českým výkonným umělcům a pedagogům kreativních předmětů. Na základě partnerství se zahraničními umělci, divadelními společnostmi a univerzitami by Švandovo divadlo dokázalo vybudovat a nabídnout mezinárodní tvůrčí prostředí jak pro amatéry, tak pro profesionály.

B. Technické kreativní centrum (TechLab):

Motivací pro realizaci TechLabu je všeobecný a trvalý nedostatek odborníků z oboru umělecko-technických profesí. Dalším důvodem jsou nedostatečné znalosti pracovníků v této oblasti a nedostatek příležitostí pro jejich další celoživotní vzdělávání. Jiným impulsem k vizi TechLabu je nedostatečné vzdělávání uměleckých profesí, jejichž činnost bezprostředně souvisí s využíváním divadelních technologií.

Technické kreativní centrum by mohlo zásadně pomoci ve vytváření zázemí pro podporu a organizaci vzdělávání umělecko-technických složek v kultuře. Samotný provoz by neměl být náročný a závislý na pevném personálu, v plánu je účast a angažování praktikujících profesionálů v daných oblastech.

Laboratoř Light-designu a videotechnologií, Laboratoř Sound-designu

Laboratoře budou určeny ke vzdělávání umělecko-technického personálu divadelních produkcí (light designérů, osvětlovačů, sound designerů a zvukařů) a ke vzdělávání scénografů a režisérů divadelních inscenací. Laboratoř bude stavebně přizpůsobena očekávanému účelu. Stavebním přizpůsobením se myslí zejména samotná stavební připravenost a veškerá kapacitní technologická vedení (elektroinstalace, datová infrastruktura). K laboratoři bude vybudováno odpovídající zázemí (šatny, sociální zařízení, sklad). Prostor bude následně vybavován světelnou technologií a videotechnologií dle aktuálního vývoje. Součástí laboratoře by měl být i **Experimentální prostor** určený pro aplikaci získaných znalostí a dovedností a k prezentaci výsledků workshopů.

Efekty a priority projektu Kreativního centra:

a) MOBILITA - mobilita lektorů z mezinárodního prostředí a zároveň českých lektorů, kteří by se mohli vzdělávat v zahraničí,

b) BUDOVÁNÍ PUBLIKA - péče o publikum a jeho rozvoj, edukativní programy pro veřejnost spojené s provozováním a tvorbou konkrétních inscenačních projektů,

c) BUDOVÁNÍ KAPACIT (VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA) - Kreativní centrum by dokázalo českým profesionálům (výkonným umělcům a pedagogům kreativních předmětů), zajistit masterclass a workshopy přímo v Praze za dostupných podmínek.

Modelový harmonogram projektu Kreativního centra

Červenec - prosinec 2019 vypracování architektonické studie prostoru Preslova 9, produkční a technická příprava pilotního projektu, komunikace s partnery projektu, finanční zabezpečení projektu.

Rok 2020 - konzultace a diskuse studie s příslušnými kompetentními orgány HMP, eventuálně vypsání veřejné soutěže na projektovou dokumentaci revitalizace objektu, odhadované náklady na rekonstrukci (stavební část 75.000.000 Kč, technické vybavení 30.000.000 Kč).

Rok 2021 - výběrová řízení na zhotovitele stavby a zahájení a průběh stavby.

Leden - září 2022 dokončení stavby a propagační kampaň pilotního projektu, technická příprava prostor, nábor uchazečů.

Září 2022 zahájení provozu Kreativního centra

Září 2022 - září 2023 provoz pilotního projektu,

Září - prosinec 2023 evaluace pilotního projektu

Od ledna 2024 pokračování v činnosti, úprava provozu a výběr partnerů na základě výsledků pilotního projektu

Partneři projektu Kreativního centra

Kreativní centrum by měla být maximálně otevřená platforma umožňující rovněž nejružnější rezidence v profesionálních podmínkách. Centrum by rovněž mělo organizovat konkurzy, výzvy a další nabídky.

Partneři, se kterými by Kreativní centrum chtělo spolupracovat:

- L.E.M. – Laboratoř studie pohybu, François Lecoq, Pascale Lecoq) Paříž, FR - v březnu tohoto roku proběhla první komunikace a návštěva zástupců Švandova divadla v Paříži za účelem navázání spolupráce s touto prestižní francouzskou vzdělávací institucí. V

červnu na tuto schůzku navázala návštěva francouzských zástupců a vedení školy ve Švandově divadle.

- Asociace nezávislých divadel ČR.
- Centre de formation professionnelle aux techniques du spectacle, Paříž, FR,
- Rose Bruford College (Ben Ratcliffe), Londýn, UK,
- ProFit Art z.s. (Cécile de Costa, Martin Talaga, Alexandr Volný) Praha, ČR,
- Mime Prague z.s. (Radim Vizváry) Praha, ČR,
- Georgetown University - Davis Performing Arts Center, Department of Performing Arts, Laboratory for Global Performance and Politics (Derek Goldman, International Theatre Institute), Washington, USA,
- New School, College of Performing Arts, (Stephen Brown-Fried), New York, USA,
- Footsbarn Travelling Theatre Hérisson, (Paddy Hayter, Vincent Gracieux, Fredericka Hayter) Francie, divadelní společnost,
- Institut umění – Divadelní Ústav
- Střed zájmu Praha, ČR,
- Akademie múzických umění v Praze,
- Janáčkova akademie múzických umění v Brně,
- Central School of Speech and Drama, (Isobel Pravda), Londýn, UK
- Institut Světelného Designu Praha, ČR,
- Česká organizace scénografů, divadelních architektů a techniků (OISTAT) Praha, ČR.

Představa finančních zdrojů pro zajištění realizace projektu

Švandovo divadlo a HMP (investice do rekonstrukce), Městská část Praha 5 (příspěvek na provoz), MKČR (granty na jednotlivé projekty), Institut umění – Divadelní ústav (využití programů krátkodobé mobility), vlastní tržby, sponzoři (oslovení stávajících i potenciálních partnerů divadla).

2. Komunitní centrum Oáza

Komunitní centrum Oáza je myšlenka otevřeného volnočasového centra nejen pro občany Prahy 5. Jeho náplní je vzdělávat formou placených workshopů, ale především dát občanům Prahy 5 možnost strávit svůj volný čas plnohodnotně.

Letní provoz (duben – říjen) nabízí příjemné posezení na dvorku s možností číst si knihy, trávit volný čas s malými dětmi na pískovišti či jen tak odpočívat. Celoročně bude možné se v kanceláři v prvním patře informovat na kulturní, sportovní a jiné volnočasové aktivity na území Prahy 5. Dále bude celoročně nabízen zdarma program pro různé věkové kategorie občanů Prahy 5. Pro seniory například pravidelná setkání a diskuze s osobnostmi z kulturního, sportovního a společenského prostředí. Pro dospělé návštěvníky bude k dispozici stálá workshopová nabídka, možnost vzdělávání se v oblasti kultury a umění, setkávání se s divadelními profesionály a speciální kurzy se zahraničními hosty. Nebude chybět ani nabídka workshopů z oblasti divadla a výtvarného umění pro děti a mládež. Velký sál skýtá možnost prezentací výsledků jednotlivých workshopů, včetně expozic výrobků z výtvarných dílen.

Komunitní centrum Oáza by mělo sloužit jako místo setkávání, odpočinku a mělo by poskytnout tvůrčí a hravou atmosféru pro všechny věkové kategorie.

Požadavky na prostory:

1. velký sál (workshopový/prezentační sál) + základní světelné a zvukové vybavení, 80 m²
2. WC, sprchy, šatny (dámská/pánská), 20 m²
3. kancelář, 25 m²
4. dílna, 25 m²

3. Tuzemští partneři a lektori:

Mime Prague z.s.

Nuselská 785/80

Praha 4, 140 00

www.mimeprague.cz

Radim Vizváry je český mim, performer, režisér, pedagog a choreograf. Patří mezi nejvýraznější mezinárodně uznávané osobnosti současného mimického divadla v Evropě. Je držitelem Ceny Thálie za rok 2016 v oboru balet, pantomima nebo jiný tanečně dramatický žánr.

ProFitArt z.s.

Květnová 72/2

182 00, Praha 8

www.pofitart.cz

Produkční platforma ProFitArt, založená v roce 2012 Šárkou Pavelkovou a Josefem Neufusem, stála u zrodu tvůrčího osamostatnění současné přední choreografky a tanečnice Lenky Vagnerové. Zaměření organizace je na oblast nezávislého nonverbálního, fyzického a současného tanečního divadla. Mezi současné spolupracovníky patří nebo budou patřit **Patricie Poráková (CZ/ARG)**, **Katarína Kalivodová (SK/CZ)**, **Martin Talaga (SK)**, **Matěj Matějka (SK/PL)**, **Maxim Didenko (RU)**, **Cécile da Costa (FR)**, **Nela Kornetová (CZ/NO)**, **Flavia Devonas (CH/NO)**, **Jun Wan Kim (KO/CZ)**, **Róbert Nižník (CZ/SK)** a další.

Platforma je také iniciátorem vzdělávacího projektu **NET PRO ART**, který reaguje na aktuální problémy v oblasti managementu nezávislého nonverbálního divadla na české divadelní scéně. Projekt je zacílen na studenty i profesionály divadelního managementu, režiséry, choreografy, performery, tanečníky, producenty, zástupce kulturních institucí i neziskových organizací a další zájemce. Jeho první edice (2015-2016) je realizována skrze odborné semináře a přednášky, stínování a skrze workshopy pro vybrané studenty a mladé manažery vedené švýcarskými experty zakončené zahraniční pracovní stáží. Náplní třítydenní stáže ve švýcarském Churu byla příprava a realizace mezinárodního festivalu TanZeiT-ZeiTanZ. **NET PRO ART** je podpořen Fondem Partnerství – Program švýcarsko-české spolupráce v kooperaci s Českými centry a dalšími přizvanými partnery. Cílem této a další spolupráce je vedle nových tvůrčích špičkových počinů aspirujících na další četná domácí i mezinárodní ocenění, taktéž dlouhodobá a kontinuální edukační činnost, se zaměřením na nové talenty, široká mezinárodní spolupráce plánovaná na roky dopředu a využívající evropské i světové partnerské kulturní sítě i grantové programy.

Zahraníční partneři Kreativního centra a centra OÁZA:

École internationale de Théâtre Jacques Lecoq

57 rue du Faubourg Saint-Denis

75010 Paris France

www.ecole-jacqueslecoq.com

La Filière – CFPTS – CFASVA

92 avenue Gallieni

93177 Bagnolet cedex France

www.cfpts.com

Centrum odborného vzdělávání technických složek divadla. Organizace byla založena v roce 1974, vybudovala nabídku workshopů, které vzdělávají stálý i občasný personál technických oborů divadla. V současné době je v nabídce 100 workshopů: technická režie, administrace, stagemanager, světlo, zvuk, video, výroba dekorací / rekvizit, prevence rizik.